

**Przemienieni przez zwycięstwo
Jezusa Chrystusa**

(por. 1 Kor 15,51-58)

**TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN**

18-25 stycznia 2012

Warszawa 2011

© Copyright by

Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski
i
Polska Rada Ekumeniczna

ISSN 0208-9424

Przygotowanie do druku:
Sławomir Pawłowski SAC

Część I

WPROWADZENIE

1. Słowo polskiego Komitetu Redakcyjnego

Z wielką radością oddajemy do rąk Czytelników niniejszą edycję materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2012 r. Ma ona charakter wyjątkowy: oto po raz pierwszy została przygotowana przez polską grupę redakcyjną.

Polski projekt dla świata

Inicjatywa opracowania materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan zrodziła się w kręgach Polskiej Rady Ekumenicznej i została wsparta przez Radę Konferencji Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu. W odpowiedzi na polską propozycję Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów (SRK) oraz Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan w listopadzie 2009 r. powierzyły to zadanie Komisji ds. Dialogu między Konferencją Episkopatu Polski (KEP) a Polską Radą Ekumeniczną (PRE). W tym celu powołano ekumeniczny Komitet Redakcyjny. Podczas kilku spotkań w pierwszej połowie 2010 r. spośród kilkunastu propozycji wybrał on jeden temat, który został pogłębiony i rozwinięty tak, by stanowił zwartą całość razem z myślą przewodnią poszczególnych dni, czytaniem biblijnymi, komenta-

rzami, nabożeństwem i dodatkowymi modlitwami. Przetłumaczony na język angielski tekst – razem ze zwięzłą informacją o Polsce oraz o jej sytuacji religijnej i ekumenicznej – został wysłany do Komisji „Wiara i Ustrój” ŚRK w Genewie oraz do Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan w Rzymie w czerwcu 2010 r.

Przedstawiciele Komisji i Rady – zgodnie ze stosowaną od wielu lat praktyką – przyjeżdżają do kraju, w którym powstał dany projekt, aby bliżej poznać lokalny kontekst ekumeniczny i na miejscu dopracować materiały na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, za które wspólnie wezmą odpowiedzialność. Tak też stało się i w naszym przypadku. W dniach 20–24 września 2010 r. gościliśmy w Polsce wielonarodową i wielowyznaniową reprezentację tych dwóch gremiów (zob. galerię zdjęć na stronach PRE: www.ekumenia.pl). Miejscem prac był dom Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie. Goście łożyli wizytę Jego Eminencji Arcybiskupowi Sawie, Prawosławnemu Metropolicie Warszawskiemu i całej Polski, a także spotkali się ze zwierzchnikami i reprezentantami Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej, w jej siedzibie w Warszawie.

Ostateczna redakcja materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 2012 r. została dokonana we wrześniu 2010 r. w języku angielskim – opatrzona tytułem *We will all be changed by the Victory of our Lord Jesus Christ* (cf. *1 Kor 15:51-58*), to znaczy: *Wszyscy będziemy przemienieni przez zwycięstwo naszego Pana Jezusa Chrystusa* (por. *1 Kor 15,51-58*) – i stała się podstawą tłumaczenia na inne języki. Komisja „Wiara i Ustrój” ŚRK i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan zaczęła je rozpowszechniać w pierwszej połowie 2011 r., by inne kraje miały czas na ich tłumaczenie i adaptację (wersja angielska, niemiecka, francuska, hiszpańska i portugalska są dostępne na stronie ŚRK www.oikoumene.org, a także na stronie watykańskiej: www.vatican.va).

Wersja polska i ważne rocznice

Publikowana w niniejszej broszurze polska wersja materiałów stara się być wierna angielskiemu oryginałowi; pominięto w niej elementy oczywiste dla Polaków, np. opisy sposobu i symboliki dzielenia się oplatkiem i podstawowe informacje geograficzno-historyczne na temat Polski. Teksty ze Starego Testamentu pochodzą z przekładu tzw. Biblii Warszawskiej. Teksty nowotestamentowe oraz psalmy pochodzą z ekumenicznego przekładu zaakceptowanego przez 11 Kościołów w Polsce, a wydanego przez Towarzystwo Biblijne w Polsce.

Jest to już piętnasta wspólna broszura na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan wydana przez Polską Radę Ekumeniczną oraz Radę ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski. Przy tej okazji warto podkreślić ważne rocznice, które przypadają w 2012 r. W 1942 r. powołana została Tymczasowa Rada Ekumeniczna, prekursorka PRE (1946 r.). W 1962 r., 10 stycznia, zostało odprawione w kościele św. Marcina w Warszawie pierwsze w świątyni rzymskokatolickiej nabożeństwo ekumeniczne z udziałem zaproszonych przedstawicieli innych wyznań chrześcijańskich. Podobne nabożeństwo, swoista rewizyta, miała miejsce 22 stycznia 1962 r. w ewangelicko-augsburskim kościele Świętej Trójcy w Warszawie. W 2012 r. przypada zatem odpowiednio 70. i 50. rocznica tych wydarzeń.

Sposób wykorzystania materiałów

Tydzień i rok

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan trwa w Polsce od 18 do 25 stycznia. Termin ten został zaproponowany przez pioniera ruchu ekumenicznego, Paula Wattsona z USA, w 1908 r., aby obejmował czas między dniem wspominającym św. Piotra (18 stycznia – niegdyś w rzymskim kalendarzu święto katedry Apostoła), a dniem upamięt-

niającym św. Pawła (25 stycznia – święto jego nawrócenia), co miało mieć symboliczne znaczenie. Na półkuli południowej, gdzie w styczniu zwykle trwają wakacje, Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest zazwyczaj obchodzony w innym terminie, np. w okresie obejmującym święto Pięćdziesiątnicy (propozycja ruchu „Wiara i Ustrój” z 1926 r.), co również zyskuje rangę symbolu.

Usilnie zachęca się Kościoły, by korzystały z tych materiałów przez cały rok, np. podczas comiesięcznych spotkań czy nabożeństw ekumenicznych, godzin biblijnych, w pracy duszpasterskiej wśród młodzieży, studentów, dorosłych. Podane w broszurze tzw. tematy do refleksji mogą posłużyć za wstęp do dyskusji, którą z kolei można zakończyć zaproponowanymi modlitwami.

Nabożeństwa codzienne i nabożeństwo centralne

W ramach Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan niektóre Kościoły, diecezje czy miasta organizują jedno nabożeństwo, inne spotykają się każdego dnia Tygodnia (właściwie oktawy). Jeszcze inne spośród tych ośmiu nabożeństw wybierają jedno, któremu nadają charakter obchodów centralnych, najczęściej w niedzielę. Należy tu podkreślić, że przypadająca w Tygodniu Modlitw niedziela ma szczególne znaczenie duszpasterskie.

Niniejsza broszura uwzględnia każdą z tych możliwości, czemu służy propozycja nabożeństwa Słowa Bożego oraz bogaty zestaw modlitw na każdy dzień, łącznie z czytaniem biblijnymi i komentarzami.

Międzywyznaniowo i konfesyjnie

Materiały Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan można wykorzystać zarówno podczas nabożeństw międzywyznaniowych jak i w ramach nabożeństw tylko jednej konfesji, włączając proponowane modlitwy – na ile to możliwe – do własnych porządków liturgicznych.

Na nabożeństwach centralnych w diecezjach Kościoła Rzymskokatolickiego, na które zapraszani są duchowni i świeccy z bratnich Kościołów chrześcijańskich, zalecane jest organizowanie nabożeństwa słowa Bożego. Jeżeli jednak raczej duszpasterskie podpowiadają, że ze względu na większy udział wiernych wskazane jest umieszczenie modlitw o jedność chrześcijan w ramach Mszy św., skorzystać należy z Mszału Rzymskiego, wzbogacając celebrację o podane w broszurze teksty (czytania biblijne, modlitwy).

Zwyczajem przyjętym w Polsce na nabożeństwach ekumenicznych stosowana jest gościnna wymiana kaznodziei. Jeżeli kazanie wygłasza przedstawiciel jednego nurtu chrześcijaństwa, pozdrowienie do zgromadzonych przekazać mogą przedstawiciele innych tradycji.

Wspólnotowo i indywidualnie

Choć wspólnotowa modlitwa o jedność chrześcijan na charakter uprzywilejowany, to jednak chrześcijanin powinien także modlić się do Ojca, „który widzi w ukryciu” (por. Mt 6,6). Materiały mogą służyć także tym, którzy chcieliby oddać się osobistej modlitwie w intencji jedności chrześcijan. Warto mieć przy tym świadomość, że wszyscy modlący się o większą widzialną jedność Kościoła tworzą wspólnotę, nawet gdy modlą się indywidualnie.

Podziękowania

Przedstawiciele Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów oraz Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan – w materiałach na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 2012 r., które są rozsyłane po świecie – składają serdecznie podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do ich przygotowania, w szczególności polskiej grupie redakcyjnej. Zachowują oni wspomnienie gościnnego przyjęcia we wrześniu 2010 r. w Warszawie w Sekre-

tariacie Konferencji Episkopatu Polski, za co gorąco dziękują Przewodniczącemu Konferencji Episkopatu Polski oraz jej Sekretarzowi Generalnemu. Słowa podziękowania kierują także na ręce prezesa Polskiej Rady Ekumenicznej, abp. Jeremiasza, oraz ówczesnego przewodniczącego Rady ds. Ekumenizmu KEP, bp. Tadeusza Pikusa.

Dziękujemy wszystkim, którzy wspomagali nasze prace, zwłaszcza Towarzystwu Biblijnemu w Polsce. Teksty na język angielski przełożył Harry Irrgang. Będziemy wdzięczni tym, którzy przyczynią się do rozpowszechnienia przygotowanych materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan 2012 r., abyśmy doświadczyli, że wszyscy jesteśmy *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1Kor 15,51-58).

Ekumeniczny Komitet Redakcyjny:

Bp dr Edward Puślecki	Zwierzchnik Kościoła Ewangelicko- -Metodystycznego w RP, Warszawa, współprzewodniczący
Bp dr Krzysztof Nitkiewicz	Kościół Rzymskokatolicki, biskup sandomierski, współprzewodniczący
Dr Monika Waluś	Kościół Rzymskokatolicki, Józefów
Dr hab. Kalina Wojciechowska	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa
Ks. Andrzej Gontarek	Kościół Polskokatolicki w RP, Lublin
Ks. dr Henryk Paprocki	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Warszawa
Ks. Ireneusz Lukas	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa, koordynator z ramienia PRE
Dr Sławomir Pawłowski SAC	Kościół Rzymskokatolicki, Lublin, koordynator z ramienia KEP

2. Tekst biblijny

(1 Kor 15,51-58)

Oto ogłaszam wam tajemnicę: Nie wszyscy umrzemy, **wszyscy zaś będziemy przemienieni**, w jednej chwili, w mgnieniu oka, na dźwięk ostatniej trąby. Zabrzmi bowiem trąba i umarli będą wskrzeszeni jako istoty niezniszczalne, i my zostaniemy przemienieni. Trzeba bowiem, aby to, co zniszczalne, przyoblecło się w niezniszczalność, a to, co śmiertelne, przyoblecło się w nieśmiertelność.

A kiedy już to, co zniszczalne, przyoblecze się w niezniszczalność, a śmiertelne w nieśmiertelność, wtedy wypełni się słowo, które zostało napisane: *Śmierć została pochłonięta przez zwycięstwo. Gdzie jest, o śmierci, twoje zwycięstwo? Gdzie jest, o śmierci, twoje żądło? Żądłem zaś śmierci jest grzech, a siłą grzechu Prawo. Bogu natomiast niech będą dzięki za to, że daje nam **zwycięstwo przez naszego Pana Jezusa Chrystusa**.*

Tak więc, moi ukochani bracia, bądźcie wytrwali i niezachwiani, zawsze ofiarnie oddani dziełu Pana, wiedząc, że w Panu wasz trud nie jest daremny.

(przekład ekumeniczny)

3. Wprowadzenie w tematykę roku 2012

Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa

(por. 1 Kor 15,51-58)

Materiały na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2012 r. zostały przygotowane przez grupę roboczą złożoną z przedstawicieli Kościoła rzymskokatolickiego, Kościoła prawosławnego, Kościoła polskokatolickiego oraz Kościołów protestanckich działających w Polsce.

W wyniku dyskusji, w której uczestniczyli przedstawiciele różnych środowisk ekumenicznych, zdecydowano, że tematem wiodącym będzie przekształcająca moc wiary w Chrystusa, szczególnie zaś jej związki z naszą modlitwą o widzialną jedność Kościoła – Chrystusowego Ciała. Podstawę stanowiły słowa św. Pawła do Kościoła w Koryncie o przemijalności naszego obecnego życia (ze wszystkim, co wydaje się „zwycięstwem” i „porażką”) w przeciwieństwie do tego, co otrzymujemy dzięki zwycięstwu Chrystusa przez Jego śmierć i zmartwychwstanie.

Dlaczego taki temat?

Nasza historia naznaczona jest seriami klęsk i zwycięstw. Polska wielokrotnie doświadczała inwazji obcych wojsk, rozbiorów, przesładowań ze strony mocarstw ościennych i wrogich systemów. Pragnienie wolności i dążenie do pokonania wszelkiego rodzaju zniewolenia stały się jednym z najbardziej rozpoznawalnych rysów polskiej historii i doprowadziły do istotnych przemian w życiu narodu. Jednak tam, gdzie pojawia się zwycięstwo, tam są i przegrani, którzy nie podzielają radości triumfatorów.

Ta szczególna historia narodu polskiego skłoniła naszą grupę ekumeniczną, która przygotowała tegoroczne materiały na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, do głębszej refleksji nad znaczeniem takich pojęć jak „zwycięstwo” i „przegrana”, zwłaszcza że język, jakim mówi się o zwycięstwie, jest często postrzegany jako język triumfalizmu. Chrystus jednak pokazuje nam, że zwycięstwo można pojmować zupełnie inaczej!

W 2012 r. Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej odbędą się w Polsce i na Ukrainie. W poprzednich latach ich organizacja byłaby niemożliwa. Dla wielu jest to zapowiedź kolejnego „narodowego zwycięstwa”. Miliony kibiców będą oczekiwać wiadomości o zwycięskich drużynach grających w tej części Europy. Mistrzostwa mogą nas skłonić do zastanowienia się nad trudnym losem tych, którzy nie wygrywają – nie tylko w sporcie, ale w ogóle w życiu. Czy ktoś choć przez chwilę zainteresuje się tymi, którzy nieustannie ponoszą porażki, a niesprzyjające okoliczności i warunki uniemożliwiają im osiągnięcie sukcesu? Rywalizacja jest stale obecna nie tylko w sporcie, ale też w polityce, biznesie, kulturze, a nawet w życiu kościelnym.

Kiedy uczniowie Jezusa dyskutowali, *kto z nich jest największy* (Mk 9,34), było jasne, że jest to dla nich istotna, budząca silne emocje kwestia. Jezus jednak odpowiedział po prostu: *Jeśli ktoś chce być pierwszy, niech będzie ze wszystkich ostatni i służy wszystkim* (Mk 9,35). Słowa te mówią o zwycięstwie przez wzajemne usługiwanie sobie, wzajemną pomoc, okazywanie szacunku tym, którzy są „ostatni”, zapomniani, wykluczeni. Dla wszystkich chrześcijan najlepszym wzorem takiej pokornej służby jest Jezus Chrystus, Jego zwycięstwo przez śmierć i zmartwychwstanie. To w Jego życiu, działaniu, nauczaniu, cierpieniu, śmierci i zmartwychwstaniu pragniemy szukać inspiracji do współczesnego zwycięskiego życia wiary, które wyraża się w zaangażowaniu społecznym w duchu pokory, służby oraz wierności Ewangelii. Kiedy Jezus przygotowywał się na nadchodzącą mękę i śmierć, modlił się, by wszyscy Jego uczniowie *byli jedno, aby świat uwierzył* (por. J 17,21). Takie „zwycięstwo” można osiągnąć tylko dzięki duchowej przemianie, nawróceniu. Z tych właśnie względów uznaliśmy, że motywem prze-

wodnim naszych rozważań powinny być wspomniane słowa Apostoła Narodów do Koryntian. Chodzi o osiągnięcie zwycięstwa, które dotyczy wszystkich chrześcijan wokół służby Bogu i bliźniemu.

W miarę jak modlimy się i dążymy do widzialnej jedności Kościoła, doświadczamy – zarówno my sami, jak i Kościoły oraz wspólnoty, do których należymy – przemiany, przekształcania i formowania na podobieństwo Chrystusa. Jedność, o którą się modlimy, może wymagać odnowy znanych nam form życia kościelnego. Jest to wizja poruszająca, ale też budząca w nas pewien lęk! Jedność, o którą się modlimy, to nie tylko „wygodne” wyobrażenie wzajemnej życzliwości i współpracy. Jedność wymaga, abyśmy byli gotowi porzucić rywalizację. Musimy otworzyć się na siebie, by wzajemnie ofiarowywać sobie dary i wzajemnie przyjmować je od siebie. W ten sposób rzeczywiście możemy mieć udział w nowym życiu w Chrystusie, czyli w naszym jedynym prawdziwym zwycięstwie.

W Bożym planie zbawienia jest miejsce dla każdego. Przez swoją śmierć i zmartwychwstanie Chrystus ogarnia wszystkich – zarówno zwycięzców jak i pokonanych, *aby każdy, kto w Niego wierzy, miał życie wieczne* (J 3,15). My także możemy mieć udział w Jego zwycięstwie! Wystarczy w Niego uwierzyć, a okaże się, że łatwiej nam będzie zło dobrem zwyciężać.

Osiem dni refleksji na temat naszej przemiany w Chrystusie

Jesteśmy zaproszeni, by w ciągu ośmiu dni głębiej zastanowić się nad tym, czym w istocie jest wiara, że wszyscy zostaniemy przemienieni przez zwycięstwo naszego Pana Jezusa Chrystusa. Czytania biblijne, komentarze, modlitwy oraz tematy do przemyśleń służą zwróceniu uwagi na różne aspekty tej przemiany i na znaczenie, jakie ma ona dla życia chrześcijan oraz dla ich jedności w i wobec współczesnego świata. Naszą podróż zaczniemy od przedstawienia Chrystusa, który służy. Następnie zostaniemy poprowadzeni drogą wiodącą przez Jego krzyż i zmartwychwstanie. Uczczenie panowania Chrystusa zakończy naszą wędrówkę.

Dzień pierwszy: Przemienieni przez Chrystusa – Sługę
Syn Człowieczy przyszedł, aby służyć
(por. Mk 10,45)

W tym dniu spotykamy Jezusa na drodze do zwycięstwa przez służbę. Widzimy Go jako *tego, który nie przyszedł po to, aby Mu służyć, lecz aby służyć, i aby oddać swoje życie jako okup za wielu* (Mk 10,45). To oznacza, że Kościół Jezusa Chrystusa jest społecznością służącą. Kiedy używamy naszych różnorodnych darów we wspólnej służbie dla ludzi, sprawiamy, że nasza jedność w Chrystusie staje się widzialna.

Dzień drugi: Przemienieni przez cierpliwe czekanie na Pana
Ustąp teraz, bo powinniśmy wypełnić całą sprawiedliwość (Mt 3,15)

W tym dniu skupiamy się na cierpliwym oczekiwaniu Pana. Cierpliwość i wytrwałość są niezbędne przy każdym rodzaju przekształcania. Modlitwa do Boga o dokonanie przemiany jest również aktem wiary i ufności w Jego obietnice. Wszyscy, którzy w tym tygodniu modlą się o widzialną jedność Kościoła, muszą też cierpliwie, wytrwale i wiernie czekać na Pana. Wszelkie ekumeniczne przedsięwzięcia wymagają czasu, wzajemnej uwagi i wspólnych działań. Wszyscy jesteśmy wezwani do współdziałania z Duchem Świętym w Jego dziele jednoczenia chrześcijan.

Dzień trzeci: Przemienieni przez cierpiącego Sługę
Chrystus cierpiał za nas (por. 1P 2,21)

Tego dnia mamy zastanowić się nad cierpieniem Chrystusa. Podążając za Chrystusem – cierpiącym Sługą, chrześcijanie wezwani są do solidarności ze wszystkimi, którzy cierpią. Im bardziej zbliżamy się do krzyża Chrystusa, tym bliżsi jesteśmy sobie nawzajem.

Dzień czwarty: Przemienieni przez zwycięstwo Pana nad złem
Zło dobrem zwyciężaj (Rz 12,21)

Tego dnia powinniśmy się zastanowić nad naszym większym zaangażowaniem w walkę ze złem. Zwycięstwo w Chrystusie oznacza pokonanie wszystkiego, co przynosi szkodę stworzeniu Bożemu i oddala nas od siebie. W Jezusie jesteśmy wezwani do udziału w nowym życiu, walcząc wraz z Nim przeciw temu, co złe w naszym świecie, doświadczając na nowo ufności i radując się tym, co dobre. Podziały między nami sprawiają, że nie jesteśmy dość mocni, by pokonywać zło we współczesnych czasach.

Dzień piąty: Przemienieni przez pokój zmartwychwstałego Pana
*Jezus stanął pośrodku nich i powiedział:
Pokój wam! (J 20,19)*

Dzisiaj świętujemy pokój zmartwychwstałego Pana. Zmartwychwstały okazał się wielkim zwycięzcą nad śmiercią i światem ciemności. On jednoczy swoich sparaliżowanych strachem uczniów. Otwiera przed nami nowe perspektywy życia i działań na rzecz Jego nadchodzącego królestwa. Zmartwychwstały Pan jednoczy i umacnia wszystkich wierzących. Pokój i jedność są oznakami naszej przemiany w zmartwychwstaniu.

Dzień szósty: Przemienieni przez wierną miłość Bożą
A tym zwycięstwem jest nasza wiara (1 J 5,4)

W tym dniu skupiamy naszą uwagę na wiernej Bożej miłości. Została ona objawiona w tajemnicy paschalnej, która stoi u podstaw naszej nowej drogi w wierze. Wiara przewycięża strach i otwiera nasze serca na moc Ducha Świętego, wzywa nas do przyjaźni z Chrystusem oraz między sobą.

Dzień siódmy: Przemienieni przez Dobrego Pasterza
Paś owce moje (J 21,16)

Teksty biblijne przeznaczone na ten dzień ukazują nam Pana umacniającego swoje stado. Krocząc za Dobrym Pasterzem, jesteśmy wezwani do umacniania się wzajemnie w Panu oraz do wspierania i pokrzepiania słabych i zagubionych. Jeden jest Pasterz, a my jesteśmy Jego ludem.

Dzień ósmy: Zjednoczeni w panowaniu Chrystusa
Zwycięzcy pozwolę usiąść ze Mną na Moim tronie (Ap 3,21)

W ostatnim dniu naszego Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan świętujemy panowanie Chrystusa. Jego zwycięstwo pozwala nam z nadzieją patrzeć w przyszłość. Ono pokonuje wszystko, co powstrzymuje nas od udziału w pełni życia z Chrystusem i ze sobą nawzajem. Jako chrześcijanie wiemy, że nasza jedność jest przede wszystkim darem Boga. Jedność oznacza więc uczestnictwo w pełnym chwale zwycięstwie Chrystusa nad wszystkim, co dzieli.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa
(por. 1 Kor 15,51.57)

STRUKTURA NABOŻEŃSTWA

A. Wstęp

Pieśń (i procesja) na wejście, modlitwa wstępna i akt pokuty.

B. Słowo Boże

Proponuje się trzy czytania oraz kazanie/homilię i wyznanie wiary.

C. Modlitwa o jedność i przemianę

Celem modlitw wstawienniczych jest jedność i przemiana różnych sytuacji. Po niej następuje znak pokoju.

W tym miejscu chrześcijanom na świecie zostało zaproponowane podzielenie się oplatkiem. Otrzymali oni następujące wyjaśnienie tego gestu:

„W Polsce istnieje zwyczaj dzielenia się oplatkiem. Ma on miejsce w domach przed wieczerzą w Wigilię Narodzenia Pańskiego, a także na spotkaniach w kościołach, a nawet w miej-

scach pracy w okresie Bożego Narodzenia. Ten zwyczaj jest Polakom żyjącym w kraju i zagranicą tak drogi, że praktykują go nie tylko ludzie różnych wyznań, ale nawet niewierzący. (...) Dzielenie się oplatkiem wyraża jedność, miłość i przebaczenie między ludźmi, do których przyszedł Zbawiciel. Chociaż nie jest Eucharystią, jednak przypomina ją i symbolizuje obecność Tego, który narodził się w Domu Chleba (Betlejem) i który sam stał się chlebem życia – Jezusa Chrystusa.”

D. Zakończenie

Zawiera ono „Modlitwę rozesłania”, która opiera się na tematach każdego z ośmiu dni Tygodnia, oraz błogosławieństwo.

PRZEBIEG NABOŻEŃSTWA

- P** – Prowadzący
L – Lektor
Z – Zgromadzenie

A. WSTĘP

Pieśń na wejście lub preludium

W tym czasie duchowni oraz inne osoby posługujące mogą wejść w procesji.

Pozdrowienie

- P** – Miłość Boga Ojca, łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa i wspólnota Ducha Świętego niech będą z wami wszystkimi.
Z – I z duchem twoim.
Możliwa jest inna forma pozdrowienia.

Wprowadzenie

Po powitaniu czy przedstawieniu obecnych można krótko wprowadzić w myśl (hasło) danego dnia (lub całego Tygodnia). Prowadzący może powiedzieć:

- P** – Drodzy Bracia i Siostry: „Oto ogłaszam wam tajemnicę: nie wszyscy pomrzemy, lecz wszyscy będziemy przemienieni”
Z – „Bogu niech będą dzięki za to, że dał nam odnieść zwycięstwo przez Pana naszego Jezusa Chrystusa”.
- P** – Bóg w Chrystusie jest Zwycięzcą. Zwycięstwo wymaga trudu i zmagania. W miarę jak modlimy się i dążymy do widzialnej jedności Kościoła, my i Kościoły, do których należymy, będziemy przemienieni i ukształtowani na podobieństwo Chrystusa. Chcemy podjąć ten wysiłek razem, bez triumfalizmu, w pokorze, służąc Bogu i bliźnim na wzór Jezusa Chrystusa. O taką postawę w dążeniu do jedności pragniemy wspólnie prosić Boga

Akt pokuty

- P** – Wszechmogący Boże, wbrew jedności, którą mamy w Chrystusie, trwamy w rozłamach. Zmiłuj się nad nami!
Z – *Zmiłuj się nad nami!* (lub śpiew: *Kyrie eleison*)
- P** – Zamykaliśmy nasze serca na głos Ewangelii. Zmiłuj się nad nami!
Z – *Zmiłuj się nad nami!*
- P** – Nie służyliśmy Tobie odwracając się od naszych sióstr i braci. Zmiłuj się nad nami!
Z – *Zmiłuj się nad nami!*
- P** – Panie, nieposłuszeństwo Adama i Ewy przyniosło nam cierpienie i śmierć, a stworzenie zostało zranione i rozdarte. Zmiłuj się nad nami!
Z – *Zmiłuj się nad nami!*

(chwila ciszy)

P – Niech się zmiłuje nad nami Bóg Wszechmogący, a odpuściwszy nam grzechy, doprowadzi nas do życia wiecznego.

Z – Amen.

Modlitwa wstępna

P – Módlmy się!

Wszechmogący Boże, przez Jezusa powiedziałeś nam,
ze kto chce być pierwszym, niech stanie się ostatnim
i sługą wszystkich.

Stajemy w Twojej obecności,
wiedząc, że Twoje zwycięstwo przyszło przez niemoc krzyża.

Przychodzimy modlić się o jedność chrześcijan.

Naucz nas pokornie przyjmować,
że ta jedność jest darem Twojego Ducha.

Przez ten dar przemień nas
i uczyn nas bardziej podobnymi do Twojego Syna,
Jezusa Chrystusa.

Z – Amen.

B. SŁOWO BOŻE

CZYTANIE I: Ha 3,17-19

Wszechmogący Pan jest moją mocą

Czytanie z Księgi proroka Habakuka

Zaiste, drzewo figowe nie wydaje owocu,
a na winoroślach nie ma gron.

Zawodzi drzewo oliwne,

a rola nie dostarcza pożywienia.

W ogrodzeniu nie ma owiec,

a w oborach nie ma bydła.

Lecz ja będę radował się w Panu,
weselił się w Bogu mojego zbawienia.

Wszechmogący Pan jest moją mocą.

Sprawia, że moje nogi są chyże jak nogi łań,

i pozwala mi kroczyć po wyżynach.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 126

Panie, odmień nasze losy

Refren: Odmień nas, Panie, i daj nam zbawienie.

Gdy Pan odmienił losy Syjonu,

byliśmy jak we śnie.

Wtedy śmiały się nasze usta,

a nasze języki głośiły radość.

Refren: Odmień nas, Panie, i daj nam zbawienie.

Wtedy mówiono wśród pogan:

Pan dokonał dla nich wielkich czynów!

Pan dokonał dla nas wielkich czynów,

i to napełniło nas radością.

Refren: Odmień nas, Panie, i daj nam zbawienie.

Panie, odmień nasze losy,

jak strumienie w ziemi Negeb!

Ci, co sięją zapłakani,

zbierać będą radośni.

Kto idzie z płaczem, niosąc worek ziarna,

ten powróci z radością, niosąc swoje snopy.

Refren: Odmień nas, Panie, i daj nam zbawienie.

CZYTANIE II: 1 Kor 15,51-58*Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa***Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian**

[Bracia:]

Oto ogłaszam wam tajemnicę: Nie wszyscy umrzemy, wszyscy zaś będziemy przemienieni, w jednej chwili, w mgnieniu oka, na dźwięk ostatniej trąby. Zabrzmie bowiem trąba i umarli będą wskrzeszeni jako istoty niezniszczalne, i my zostaniemy przemienieni. Trzeba bowiem, aby to, co niszczyalne, przyoblekło się w niezniszczalność, a to, co śmiertelne, przyoblekło się w nieśmiertelność.

A kiedy już to, co niszczyalne, przyoblecze się w niezniszczalność, a śmiertelne w nieśmiertelność, wtedy wypełni się słowo, które zostało napisane: Śmierć została pochłonięta przez zwycięstwo. *Gdzie jest, o śmierci, twoje zwycięstwo? Gdzie jest, o śmierci, twoje żądło? Żądłem zaś śmierci jest grzech, a siłą grzechu Prawo. Bogu natomiast niech będą dzięki za to, że daje nam zwycięstwo przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.*

Tak więc, moi ukochani bracia, bądźcie wytrwali i niezachwiani, zawsze ofiarnie oddani dziełu Pana, wiedząc, że w Panu wasz trud nie jest daremny.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Jezus Chrystus śmierć zwyciężył,
a na życie rzucił światło przez Ewangelię.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** J 12,23-26*Jeśli ktoś będzie Mi służył, uszanuje go Ojciec***Słowa Ewangelii według świętego Jana**

[Jezus powiedział do swoich uczniów:] Nadeszła godzina, aby został uwielbiony Syn Człowieczy. Zapewniam, zapewniam was: Jeśli ziarno pszenicy, które wpadło w ziemię, nie obumrze, samo jedynie pozostaje. Jeśli zaś obumrze, przynosi obfity owoc. Kto miłuje swoje życie, utraci je, a kto nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne. Jeśli ktoś chciałby Mi służyć, niech idzie za Mną, a gdzie Ja jestem, tam będzie i Mój sługa. Jeśli ktoś będzie Mi służył, uszanuje go Ojciec.

Oto Słowo Pańskie

Można wybrać inne czytania, pamiętając wszakże, że czytanie z 1 Kor 15,51-58 jest kluczowe dla tematu Tygodnia. Przy nabożeństwach codziennych można sięgnąć po czytania i modlitwy przypadające na dany dzień Tygodnia.

HOMILIA*Chwila milczenia. Utwór muzyczny.***Wyznanie wiary***Symbol Apostolski lub Nicejsko-Konstantynopolitański.***Hymn/Pieśń****C. MODLITWA O JEDNOŚĆ I PRZEMIANĘ**

P – Zjednoczeni w Chrystusie, który nam daje zwycięstwo, módlmy się do Boga.

L – Przemień nas przez swoją łaskę.

Z – Przemień nas, przez swoją łaskę.

L – Za Kościół, Ciało Chrystusa, abyśmy mogli prawdziwie żyć w jedności otrzymanej przez Ducha Świętego. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za pasterzy naszych Kościołów, aby mogli być wierni jedności, do której są wezwani wszyscy chrześcijanie. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za narody świata, aby mogły żyć w pokoju i krzewić sprawiedliwość dla wszystkich. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za wszystkich ludzi, aby właściwie korzystali z dóbr tego świata. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za nasze społeczeństwo, za naszą Ojczyznę, abyśmy stali się bliskimi jedni dla drugich. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za wszystkie małżeństwa i rodziny, aby ich wysiłki i radości znalazły swe wypełnienie w miłości. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za chorych i cierpiących, aby zostali przemienieni Twoją uzdrawiającą łaską. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

L – Za umierających, aby zostali wzmocnieni Twoją obecnością. Boże, mocy nasza:

Z – *Przemień nas przez swoją łaskę.*

P – Panie, stań wśród nas i obdarz nas jednością i pokojem.

Z – *Amen.*

Modlitwa Pańska

P – Gdy uczniowie prosili Jezusa „Panie, naucz nas modlić się”, On odpowiedział – „Gdy się modlicie, mówcie”:

Z – Ojcze nasz...

Albowiem Twoje jest królestwo i moc, i chwała na wieki wieków.
Amen.

Znak pokoju

P – Pokój Pański niech zawsze będzie z wami.

Z – I z duchem twoim.

P – Przekażcie sobie znak pokoju.

Następuje przekazanie znaku pokoju przez łamanie się oplatkiem lub w inny sposób.

D. ZAKOŃCZENIE

Hymn

Podczas tej pieśni można zebrać kolektę.

Modlitwa rozesłania

P – Pamiętamy, co Apostoł Paweł napisał w Pierwszym Liście do Koryntian (1 Kor 15,57-58): „Bogu niech będą dzięki za to, że dał nam odnieść zwycięstwo przez Pana naszego Jezusa Chrystusa. Przeto, bracia moi najmilsi, bądźcie wytrwali i niezachwiani, zajęci zawsze ofiarnie dziełem Pańskim, pamiętając, że trud wasz nie pozostaje daremny w Panu”.

Wysławiamy Pana, który nas prowadzi do jedności. Ojczy, poświęcamy ten Tydzień na modlitwę o pogłębienie naszej jedności w Chrystusie. On pokonał śmierć i wzywa nas do nowego życia w Duchu. Dlatego prosimy:

L – Poślij nas, a razem pójdziemy.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez Chrystusa Sługę.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez cierpliwe oczekiwanie na Pana.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez Cierpiącego Sługę.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez zwycięstwo Pana nad złem.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez pokój Zmartwychwstałego Pana.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez niezawodną miłość Boga.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Przemienieni przez Dobrego Pasterza.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

L – Zjednoczeni w królestwie Chrystusa.
Z – *Poślij nas, a razem pójdziemy!*

Błogosławieństwo i rozesłanie

Błogosławieństwo może być udzielone przez kilku duchownych w formie przedstawionej poniżej lub innej.

P – Pan z wami.

Z – I z duchem twoim.

P – Niech wam Pan Bóg błogosławi i was strzeże.

Niech Pan rozjaśni oblicze swoje nad wami i niech wam miłościw będzie.

Niech Pan obróci twarz swoją ku wam i niech wam da pokój.

Z – Amen.

P – Niech was błogosławi Bóg Wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

Z – Amen.

P – Idźcie w pokoju Chrystusa!

Z – Bogu niech będą dzięki!

Pieśń na zakończenie lub postludium

Część III

POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

DZIEŃ PIERWSZY – środa, 18 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez Chrystusa – Sługę
Syn Człowieczy przyszedł, aby służyć (por. Mk 10,45)

CZYTANIE I: Za 9,9-10

Król sprawiedliwy i zwycięski – oraz łagodny

Czytanie z Księgi proroka Zachariasza

Wesel się bardzo, córko syjońska!

Wykrzykuj, córko jerozalemska!

Oto twój król przychodzi do ciebie,

sprawiedliwy on i zwycięski,

łagodny i jedzie na osle,

na osłęciu, źrebięciu osłicy.

I zniszczy wozy wojenne z Efraima i rumaki z Jerozalemu,

a łuki wojenne będą połamane.

I ogłosi pokój narodom,

a jego władza będzie od morza do morza

i od Eufratu aż po krańce ziemi.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPORSORYJNY: Ps 131*Moje serce nie wywyższa się***Refren:** Sercem pokornym pragnę służyć Tobie.

Panie, moje serce się nie wywyższa,

nie patrz wyniośle moje oczy.

Nie gonię za wielkimi rzeczami,

zbyt niezwykłymi dla mnie.

Refren: Sercem pokornym pragnę służyć Tobie.

Przeciwnie, swoją duszę uspokoilem i uciszyłem.

Jak niemowlę przy piersi matki,

tak spokojna jest moja dusza.

Izraelu, ufaj Panu,

teraz i na wieki!

Refren: Sercem pokornym pragnę służyć Tobie.**CZYTANIE II: Rz 12,3-8***Mamy różne dary, aby nimi służyć***Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian**

[Bracia:]

Mówię bowiem do każdego z was mocą danej mi łaski, abyście nie myśleli o sobie więcej niż należy, ale myśleli w granicach rozsądku, stosownie do wiary otrzymanej od Boga. Tak przecież, jak w jednym ciele mamy wiele członków, lecz nie wszystkie członki wykonują tę samą czynność, tak chociaż liczni, jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie, a dla siebie nawzajem członkami. Jeśli więc mamy różne dary według udzielonej nam łaski, to jeśli ktoś ma dar prorokowania – niech go używa zgodnie z wiarą, jeśli dar służby – niech służy, jeśli dar nauczania – niech naucza, jeśli dar napominania – niech napomina, jeśli dar wspomaganie – niech to robi z hojnością, jeśli ktoś jest prze-

łożonym – niech działa z gorliwością, a kto okazuje miłosierdzie – niech czyni to z radością.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Syn Człowieczy nie przyszedł, aby Mu służono,

lecz aby służyć i oddać swoje życie.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: Mk 10,42-45***Syn Człowieczy przyszedł, aby służyć***Słowa Ewangelii według świętego Marka**

Jezus przywołał [swoich uczniów] do siebie i powiedział: Wiecie, że ci, którzy uchodzą za władców narodów, panują nad nimi, a przywódcy dają im odczuć swoją władzę. Nie tak będzie wśród was, lecz kto chciałby stać się między wami wielki, będzie waszym sługą, a kto chciałby być między wami pierwszy, będzie niewolnikiem wszystkich. Syn Człowieczy bowiem nie przyszedł, aby Mu służono, lecz aby służyć i oddać swoje życie jako okup za wielu.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Przyjście Mesjasza i Jego zwycięstwo dokonały się przez służbę. Jezus chce, żeby duch służby wypełniał także serca Jego naśladowców. On naucza nas, że prawdziwa wielkość polega na służbie Bogu i bliźnim. Chrystus obdarza nas odwagą, byśmy mogli odkryć, że jest On tym, dla którego *panować znaczy służyć* – jak brzmi starożytne chrześcijańskie powiedzenie.

Proroctwo Zachariasza dotyczące zwycięskiego i pokornego króla wypełniło się w Jezusie Chrystusie. On, Król Pokoju, przychodzi do swoich, do Jerozolimy – Miasta Pokoju. Nie zdobywa go podstępem ani przemocą, lecz łagodnością i pokorą.

Psalm 131 zwięźle, ale wymownie opisuje, na czym polega osiągnięcie duchowego pokoju, będącego owocem pokory. Obraz matki tulącej dziecko wyraża zarówno Bożą tkliwą miłość, jak i dziecięcą ufność pokładaną w Bogu, do czego wezwana jest cała społeczność wierzących.

Paweł Apostoł stawia przed nami wyzwanie, byśmy dokonali realnej i pokornej samooceny i odkryli nasze zdolności. Chociaż wywodziśmy się z różnych tradycji i posiadamy bardzo zróżnicowane dary, jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie. Dary otrzymane od Pana mamy zaś wykorzystywać w służbie innym.

Syn Człowieczy bowiem nie przyszedł, aby Mu służono, lecz aby służyć i oddać swoje życie jako okup za wielu (Mk 10,45). Przez swoją służbę Chrystus odkupił naszą winę – nieposłuszeństwo i odmowę służby Bogu. On sam dał przykład, jak naprawiać wszelkie relacje między ludźmi. *Kto chciałby stać się między wami wielki, niech będzie waszym sługą* – oto nowe kryteria wielkości i pierwszeństwa.

W Liście do Rzymian Paweł przypomina nam, że różnorodne dary – dar prorokowania, służby, dar nauczania, napominania, wspomagania, kierowania i dar miłosierdzia – otrzymaliśmy po to, by służyć. Choć tak liczni i różniący się od siebie – ciągle jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie, *a dla siebie nawzajem członkami* (Rz 12,5). Gdy korzystamy z naszych rozmaitych darów, aby wspólnie służyć ludziom, czynimy widzialną naszą jedność w Chrystusie. Połączone wysiłki chrześcijan w celu zwalczania ubóstwa, przeciwdziałania analfabetyzmowi oraz ignorancji, obronie prześladowanych, trosce o pokój, ochronie życia, rozwoju nauki, kultury i sztuki – są wyrazem ekumenizmu praktycznego, którego Kościół i świat pilnie potrzebują. Naśladowanie Chrystusa Sługi daje wymowne świadectwo Ewangelii, poruszając nie tylko umysły, ale i serca. Taka właśnie wspólna służba jest znakiem nadchodzącego królestwa Bożego – królestwa Chrystusa Sługi.

MODLITWA

Wszechmogący i wieczny Boże, podążając królewską drogą służby Syn Twój prowadzi nas od pychy naszego nieposłuszeństwa do pokory serca. Zjednocz nas przez Twego Ducha Świętego, by przez służbę naszym siostram i braciom mogło się objawić Twoje prawdziwe oblicze; który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. Jakie rodzaje służby i jakie okoliczności ich sprawowania mogą być najbardziej zagrożone pychą i zarozumiałością?
2. Co należy uczynić, by wszyscy chrześcijańscy duchowni byli lepiej przygotowani do służby?
3. W jaki sposób my, jako chrześcijanie wywodzący się z różnych tradycji, możemy w naszych wspólnotach skuteczniej działać razem, by objawiać Chrystusa Sługę?

DZIEŃ DRUGI – czwartek, 19 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez cierpliwe oczekiwanie na Pana
Ustąp teraz, bo powinniśmy wypełnić całą sprawiedliwość (Mt 3,15)

CZYTANIE I: 1 Sm 1,1-20

Ufność i cierpliwe oczekiwanie Anny

Czytanie z Pierwszej Księgi Samuela

Był pewien mąż z Ramy, Sufita, z pogórza efraimskiego, imieniem Elkana, syn Jerochama, syna Elihu, syna Tochu, syna Sufa, Efraimita. Miał on dwie żony; jednej było na imię Anna, drugiej było na

imię Peninna. Peninna miała dzieci, a Anna była bezdzietna. Mąż ten udawał się corocznie ze swego miasta, aby złożyć pokłon i ofiary Panu Zastępów w Sylo. Tam byli kapłanami Pana dwaj synowie Heliego, Chofni i Pinechas. Ilekroć Elkana składał ofiary, dawał Peninnie, swojej żonie i wszystkim jej synom i córkom działy ofiarne. Ale Annie dawał podwójny dział, bo Annę miłował bardziej, chociaż Pan uczynił ją bezpłodną. Jej przeciwniczka wyrządzała jej liczne przykrości i upokarzała ją dlatego, że Pan uczynił ją bezpłodną. Tak działo się corocznie; ilekroć przychodziła do domu Pańskiego, w ten sposób wyrządzała jej przykrość. Ta zaś płakała i nie jadła. I rzekł do niej Elkana, jej mąż: „Anno, dlaczego płaczesz i dlaczego nie jesz? Dlaczego smutne jest twoje serce? Czy ja nie jestem dla ciebie lepszy niż dziesięciu synów?”

A gdy skończyli w Sylo spożywanie i picie, Anna wstała; kapłan Heli zaś siedział na krześle w podwojach świątyni Pańskiej. Z goryczą w duszy modliła się ona do Pana i bardzo płakała. I złożyła ślubowanie, mówiąc: „Panie Zastępów! Jeśli wejrzysz na niedolę swojej służebnicy i jeśli wspomnisz na mnie, a nie zapomnisz o swojej służebnicy i dasz swojej służebnicy męskiego potomka, to ja oddam go Panu po wszystkie dni jego życia, i nożyce nie dotkną jego głowy”.

A gdy tak długo przed Panem się modliła, Heli przypatrywał się jej ustom. Lecz Anna ledwo szeptała, a tylko wargi jej się poruszały, głosu jej zaś nie było słyhać; toteż Heli miał ją za pijaną. I rzekł do niej Heli: „Dopókiż będziesz się zachowywać jak pijana? Wytrzeźwiej ze swego upicia!” Anna zaś odpowiedziała, mówiąc: „Nie, mój panie! Lecz jestem kobietą przygnębioną. Ani wina, ani innego trunku nie piłam, ale wylałam swoją duszę przed Panem. Nie uważaj swojej służebnicy za kobietę przewrotną, gdyż z głębi swej troski i zmartwienia dotychczas mówiłam”. Wtedy odpowiedział Heli, mówiąc: „Idź w pokoju, a Bóg Izraela da ci to, o co go prosiłaś”. Ona zaś rzekła: „Oby twoja służebnica znalazła łaskę w twoich oczach”. I odeszła ta kobieta swoją drogą, i spożyła posiłek, a nie wyglądała już na przygnębioną.

Następnego dnia wcześniej rano pokłonili się Panu i wrócili do swego domu w Ramie; a gdy Elkana złączył się z Anną, swoją żoną, Pan wspo-

mniał na nią. Po upływie pewnego czasu Anna poczęła i porodziła syna, i dała mu na imię Samuel, gdyż — jak mówiła: Od Pana go wyprosiłam.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPANSORYJNY: Ps 40 (39), 2-3, 12, 14-15, 17-18

Cierpliwe oczekiwanie na Pana

Refren: Sercem stęsknionym oczekuję Pana.

Tęskniąc, czekałem na Pana,
a On skłonił się ku mnie
i wysłuchał mojego wołania.
Wydobył mnie z dołu zagłady,
z grząskiego bagna
i postawił moje nogi na skale.
Krok mój uczynił pewnym.

Refren: Sercem stęsknionym oczekuję Pana.

Ty, Panie, nie odmawiaj mi swojego miłosierdzia,
Twoja łaska i wierność niech mnie zawsze strzegą,
Panie, racz mnie wybawić! Panie, pospiesz mi z pomocą!
Niech zapłoną wstydem ci wszyscy,
którzy czyhają, by odebrać mi życie.

Refren: Sercem stęsknionym oczekuję Pana.

Niech się zaś cieszą i weselą w Tobie wszyscy,
którzy Ciebie szukają.
Niech ci, którzy pragną Twojego zbawienia,
mówią nieustannie: Pan jest wielki!

Refren: Sercem stęsknionym oczekuję Pana.

Chociaż ja jestem biedny i w potrzebie,
Pan troszczy się o mnie.
Ty jesteś moją pomocą i moim wybawieniem
– Boże mój, nie zwlekaj!

Refren: Sercem stęsknionym oczekuję Pana.

CZYTANIE II: Hbr 11,32-34

Przez wiarę pokonali królestwa, dokonali dzieł sprawiedliwych

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

[Bracia:]

I co jeszcze mam powiedzieć? Zabrakłoby mi czasu, gdybym chciał opowiadać o Gedeonie, Baraku, Samsonie, Jeftem, Dawidzie, Samuelu i o prorokach. Przez wiarę pokonali oni królestwa, dokonali dzieł sprawiedliwych, doczekali spełnienia obietnic, zamknęli paszcze lwom, stłumili żar ognia, uniknęli ostrza miecza, zostali podźwignięci z niemocy, stali się waleczni na wojnie, odparli cudzoziemskie wojska.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Daj nam, Ojcze, naśladować cierpliwość Twojego Syna,
który przyszedł wypełnić całą sprawiedliwość.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** Mt 3,13-17

Ustąp teraz, bo powinniśmy wypełnić całą sprawiedliwość

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jezus przyszedł z Galilei nad Jordan do Jana, żeby Go ochrzcił. Jan jednak nie chciał do tego dopuścić. Mówił: To ja potrzebuję chrztu od Ciebie, a Ty przychodzisz do mnie? Ale Jezus mu odpowiedział: Ustąp teraz, bo powinniśmy wypełnić całą sprawiedliwość. Wówczas Mu ustąpił. Gdy Jezus został ochrzczony, zaraz wyszedł z wody. A oto otworzyły się nad Nim niebiosa i zobaczył Ducha Bożego, który zstąpił jakby gołębica i spoczął na Nim. Rozległ się też głos z nieba: Ten jest Mój Syn umiłowany, w którym mam upodobanie.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Ze zwycięstwem wiążą się chwile triumfu. Każdy zna smak sukcesu, kiedy po trudach zmagania przychodzi czas gratulacji, uznania, a nawet hołdu. W takiej radosnej chwili mało kto uświadamia sobie, że z chrześcijańskiego punktu widzenia zwycięstwo jest długotrwałym procesem przemiany. Takie rozumienie zwycięstwa wskazuje nam, że dokonuje się ono nie w naszym wymiarze czasu, lecz w czasie boskim, i stanowi dla nas wezwanie do cierpliwej ufności i głębokiej nadziei w Bogu.

Historia Anny jest świadectwem takiej cierpliwej ufności i głębokiej nadziei. Przez wiele lat nie mogąc zająć w ciążę, Anna modliła się do Boga o dziecko, narażając się przy tym na to, że siedzący przed świątynią kapłan uzna jej modlitewną lamentację za pijacki bełkot. Kiedy Heli zapewnił ją, że Bóg wysłucha jej modlitwy, ona zaufała, trwała w oczekiwaniu i już się nie smuciła. Zgodnie z zapewnieniem kapłana poczęła i urodziła syna, którego nazwała Samuel. To wielkie zwycięstwo nie jest udziałem całych narodów czy armii. Jest doświadczeniem jednostkowym, wewnętrznym, dotyczącym osobistych zmagania. Ufność i nadzieja Anny owocują w końcu nie tylko jej własną przemianą, ale także przemianą jej narodu, wobec którego Bóg Izraela działał przez jej syna, Samuela.

W psalmie powtarza się motyw cierpliwego oczekiwania i ufności Panu, choć w innym rodzaju zmagania. Psalmista również oczekiwał wybawienia z trudnej sytuacji. Nie znamy szczegółów, ale wiemy, że dla psalmisty interwencja Boża była jak *wydobycie z dołu zagłady, z grząskiego bagna*. Autor psalmu nie tylko wyraża wdzięczność, że dzięki Bożej pomocy uniknął tragicznego losu, ale wspomina też o przemianie, jaka się w nim dokonała, i o tym, że wciąż ufa wiernej miłości Bożej.

Autor Listu do Hebrajczyków wskazuje na cierpliwość Abrahama (6,15) oraz innych starotestamentowych bohaterów, którzy stali się zwycięzcami dzięki wierze i ufności pokładanej w Bogu. Świadomość, że Bóg ingeruje oraz wkracza w bieg ludzkiej historii, oddala pokusę, by przed pokonanymi chełpić się swoim triumfem.

Głos z nieba: *Oto Syn mój umiłowany*, słyszany podczas chrztu Jezusa – jak czytamy w Ewangelii – wydaje się gwarantem natychmiastowego sukcesu mesjańskiej misji Syna Bożego. Jednak nawet podczas bezpośrednich konfrontacji ze Złym Jezus nie ulega pokusie, by od razu i spektakularnie zaprowadzić królestwo Boże. Całym swoim życiem i służbą, które prowadzą do śmierci na krzyżu, cierpliwie objawia, na czym polega istota Jego królestwa. Chociaż królestwo Boże w zdecydowany sposób ujawniło się już w zmartwychwstaniu, nie jest ono jeszcze w pełni zrealizowane. Ostateczne zwycięstwo nastanie wraz z powtórny przyjściem naszego Pana. Dlatego czekamy cierpliwie w nadziei i ufności, wołając: „Przyjdź, Panie Jezu.”

Nasza tęsknota za widzialną jednością Kościoła również wymaga cierpliwego i ufego oczekiwania. Nasza modlitwa o jedność jest jak modlitwa Anny i psalmisty. Nasze działania na rzecz jedności przypominają czyny zapisane w Liście do Hebrajczyków. Nasze cierpliwe oczekiwanie nie jest wyrazem bezradności czy bierności, ale głębokiej ufności, że jedność Kościoła jest Bożym darem, a nie naszym osiągnięciem. Takie cierpliwe oczekiwanie, modlitwy i ufność przemieniają nas i przygotowują na widzialną jedność Kościoła, realizowaną nie według naszego, lecz wedle Bożego planu.

MODLITWA

Boże wierny, jesteś prawdomówny w swoich słowach w każdej epoce. Obyśmy, jak Jezus, mieli cierpliwość i ufali Twojej wiernej miłości. Oświeć nas przez swego Świętego Ducha, abyśmy przez nasze pochopne sądy nie stawali na przeszkodzie pełni Twojej sprawiedliwości, ale byśmy wyraźniej dostrzegali we wszystkim Twoją mądrość i miłość; który żyjesz i panujesz na wieki wieków. Amen

TEMATY DO REFLEKSJI

1. W jakich sytuacjach w naszym życiu powinniśmy pokładać więcej ufności w Boże obietnice?

2. Jakie dziedziny życia kościelnego są szczególnie narażone na pokusy podejmowania pochopnych działań?
3. W jakich sytuacjach chrześcijanie powinni cierpliwie czekać, a kiedy wspólnie działać?

DZIEŃ TRZECI – piątek, 20 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez Cierpiącego Sługę
Chrystus cierpiał za nas (por. 1 P 2,21)

CZYTANIE I: Iz 53,3-11

Mąż boleści, doświadczony w cierpieniu

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Wzgardzony był i opuszczony przez ludzi,
mąż boleści, doświadczony w cierpieniu
jak ten, przed którym zakrywa się twarz,
wzgardzony tak, że nie zważaliśmy na niego.

Lecz on nasze choroby nosił, nasze cierpienia wziął na siebie.

A my mniemaliśmy, że jest zraniony, przez Boga zbity i umęczony.
Lecz on zraniony jest za występki nasze,
starty za winy nasze.

Ukarany został dla naszego zbawienia,
a jego ranami jesteśmy uleczeni.

Wszyscy jak owce zbłądziliśmy,
każdy z nas na własną drogę zбочzył,
a Pan jego dotknął karą
za winę nas wszystkich.

Znęcano się nad nim, lecz on znosił to w pokorze
i nie otworzył swoich ust, jak jagnię na rzeź prowadzone
i jak owca przed tymi, którzy ją strzygą,
zamilkł i nie otworzył swoich ust.
Z więzienia i sądu zabrano go,
a któż o jego losie pomyślał?
Wyrwano go bowiem z krainy żyjących,
za występki swojego ludu śmiertelnie został zraniony.
I wyznaczono mu grób wśród bezbożnych
i wśród złoczyńców jego mogiłę,
choć bezprawia nie popełnił ani nie było fałszu na jego ustach.
Ale to Panu upodobało się utraścić go cierpieniem.
Gdy złoży swoje życie w ofierze,
ujrzy potomstwo, będzie żył długo
i przez niego wola Pana się spełni.
Za mękę swojej duszy ujrzy światło
i jego poznaniem się nasyci.
Sprawiedliwy mój sługa wielu usprawiedliwi
i sam ich winy poniesie.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 22,12-14. 17-24

Mocy moja, pośpiesz mi z pomocą!

Refren: On się obarczył naszymi ranami.
Nie oddalaj się ode mnie, bo niedola jest blisko,
a nie ma nikogo, kto by mnie wybawił.
Stado cielców mnie otacza,
okrzyły mnie byki Baszanu.
Rozwierają na mnie swoje paszcze,
jak lew, który rozszarpuje i ryczy.

Refren: On się obarczył naszymi ranami.
Psy bowiem mnie otoczyły,
zgraja złoczyńców obległa,
przekłuli mi ręce i nogi,
mogę policzyć wszystkie swoje kości.
A oni się wpatrują i napawają moim widokiem.
Podzielili między siebie moje szaty,
o moją suknię rzucali losy.

Refren: On się obarczył naszymi ranami.
Ale Ty, Panie, nie oddalaj się,
Mocy moja, pośpiesz mi z pomocą!
Ocal od miecza moje życie,
jedyne moje dobro z psich pazurów!
Wybaw mnie z lwiej paszczy
i od rogów bawolich
– Ty mi odpowiedziałeś!

Refren: On się obarczył naszymi ranami.
Wśród moich braci będę wysławiał Twoje imię,
na zgromadzeniu będę Cię wychwalał.
Chwalcie Pana wy, którzy się Go boicie,
oddajcie Mu hołd wszyscy potomkowie Jakuba,
drżycie przed Nim wszystkie pokolenia Izraela!

Refren: On się obarczył naszymi ranami.

CZYTANIE II: 1P 2,21-25

Chrystus cierpiał za nas

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Piotra Apostoła

[Umiłowani:]

To przecież jest waszym powołaniem, bo i Chrystus cierpiał za was,
i pozostawił wam wzór, abyście poszli w Jego ślady. On *nie* popełnił

grzechu ani w Jego słowach nie znaleziono podstęp. On, gdy Mu złorzeczono, nie złorzeczył, gdy cierpiał, nie groził, lecz się powierzał Temu, który sędzi sprawiedliwie. On sam w swoim ciele poniósł nasze grzechy na drzewo, abyśmy martwi dla grzechu, żyli dla sprawiedliwości. Jego ranami zostaliście uleczeni. Byliście bowiem jak owce, które się błakają, ale teraz zwróciliście się do Pasterza i Stróża waszych dusz.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jezus Chrystus uniżył się aż do śmierci,

dlatego Bóg Go wywyższył ponad wszystko.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 24,25-27

Przecież Mesjasz musiał to wycierpieć

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

[Jezus powiedział do uczniów]: O, bezmyślni i zbyt nieczułego serca, by wierzyć we wszystko, co powiedzieli prorocy. Przecież Mesjasz musiał to wycierpieć, by wejść do swojej chwały. Następnie zaczynając od Mojżesza i wszystkich proroków, wyjaśnił im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Bóg może zamienić w zwycięstwo nawet tragedię i klęskę. Na tym polega boski paradoks. Pan przekształca w zmartwychwstanie, które ogarnia cały świat, wszystkie nasze udręki, nieszczęścia i ogromne cierpienia, jakie dotykały ludzkość w ciągu dziejów. Chociaż sam wydaje

się pokonany, jest jednak prawdziwym Zwycięstwem, którego nikt ani nic nie jest w stanie pokonać.

Poruszające prorocstwo Izajasza o cierpiącym Słudze Pana wypełniło się w Chrystusie. Doświadczwszy wielkiej udręki, Mąż Bolesci *ujrzy swoje potomstwo*. To my jesteśmy potomstwem narodzonym z cierpienia Zbawiciela. W ten oto sposób zostaliśmy w Nim złączeni w jedną rodzinę.

Psalm 22 nie tylko mówi o Jezusie, ale jest też Jego wypowiedzią. Pierwsze słowa tego psalmu stały się modlitwą-skargą Zbawiciela na krzyżu: *Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?* Ale w drugiej jego części lamentacje, błagania pełne bólu zmieniają się w uwielbienie Boga za Jego dzieła.

Apostoł Piotr jest *świadkiem cierpień Chrystusa* (1 P 5,1), które podaje nam za wzór: to właśnie do takiego cierpienia ze względu na miłość zostaliśmy wezwani. Jezus nie przeklął Boga, ale poddał się Temu, który sędzi sprawiedliwie. Jezusowe rany uleczyły nas wszystkich i zaprowadziły z powrotem do jednego Pasterza.

Cel cierpień Chrystusa stanie się jasny tylko wtedy, gdy będziemy rozpatrywać je w świetle obecności Pana i Jego słowa. Jezus – towarzyszący nam stale na kamienistej drodze życia – porusza nasze serca i otwiera nasze oczy na tajemnicę Bożego planu zbawienia, podobnie jak uczynił to wobec swoich uczniów w drodze do Emaus.

Chrześcijanie nie są wolni od cierpień. Doświadczają ich jako skutków ludzkiej ułomności; uznajemy także cierpienie w sytuacjach społecznej niesprawiedliwości i prześladowań. Moc krzyża jednoczy nas. Tu spotykamy cierpienie Chrystusa, które jest źródłem miłosierdzia i łączności z całą rodziną ludzką: im bardziej zbliżamy się do krzyża Chrystusa, tym bliżsi jesteśmy sobie nawzajem. Świadectwo chrześcijan, będących razem w trudnych sytuacjach, w cierpieniu, staje się o wiele bardziej wiarygodne. Jednocząc się ze wszystkimi, którzy cierpią, od ukrzyżowanego Cierpiącego Sługi uczymy się, czym jest odarcie ze wszystkiego, osamotnienie i ofiarowanie siebie. To są dary, których potrzebujemy od Jego Ducha na naszej drodze do jedności w Nim.

MODLITWA

Boże pocieszenia, zamieniłeś hańbę krzyża w znak zwycięstwa. Spraw, abyśmy mogli zjednoczyć się wokół krzyża Twojego Syna, by wielbić Go za miłosierdzie okazane nam przez Jego cierpienie. Niech Duch Święty otworzy nasze oczy i serca, abyśmy mogli pomóc cierpiącym doświadczyć Twojej bliskości; który żyjesz i panujesz na wieki wieków. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. Jak wiara może nam pomóc reagować na długotrwałe cierpienie?
2. Jakie aspekty ludzkiego cierpienia pozostają dziś niezauważone i pomniejszone?
3. W jaki sposób my, chrześcijanie, możemy razem świadczyć o mocy krzyża?

DZIEŃ CZWARTY – sobota, 21 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez zwycięstwo Pana nad złem
Zło dobrem zwyciężaj (Rz 12,21)

CZYTANIE I: Wj 23,1-9

Nie przyłączaj się do większości ku złemu

Czytanie z Księgi Wyjścia

Nie rozgłaszaj fałszywej wieści. Nie wspomagaj winowajcy, świadcząc na korzyść bezprawia. Nie przyłączaj się do większości ku złemu i nie składaj w spornej sprawie świadectwa za większością, by łamać prawo. Nawet ubogiego nie popieraj w niesłusznej sprawie. Jeżeli napotkasz zabłąkanego wołu albo osła twego nieprzyjaciela, odprowadź go

zaraz z powrotem do niego. Jeżeli zobaczysz, że osioł twego przeciwnika upadł pod ciężarem, nie opuszczaj go, lecz dopomóż mu podnieść go. Nie wpływaj na wyrok, jaki się należy ubogiemu, który się zwraca do ciebie w swojej sprawie. Od sprawy, która się opiera na oszustwie, stroń. Do zabicia niewinnego i sprawiedliwego nie przyczyniaj się, bo nie uniewinnię winowajcy. Nie przyjmuj łapówek, gdyż łapówki zaślepiają nawet naocznych świadków i fałszują słuszną sprawę. Przychodnia nie uciskaj, sami bowiem wiecie, jak się czuje przychodzeń; wszak byliście przychodniami w ziemi egipskiej.

Oto Słowo Boże**PSALM RESPONSORYJNY: Ps 1**

Szczęśliwi, którzy mają upodobanie w Prawie Pana

Refren: Daj mi podążać ścieżką Twych przykazań.

Szczęśliwy, kto nie idzie za radą bezbożnych,
z grzesznikami mu nie po drodze

i nie zasiada w gronie szyderców,
lecz Prawo Pana nad wszystko ukochał,
nad Jego Prawem rozmyśla dniem i nocą.

Refren: Daj mi podążać ścieżką Twych przykazań.

Będzie jak drzewo zasadzone nad strumieniami,
które wydaje owoc we właściwym czasie,
a liście jego nie więdną.

I powiedzie się wszystko, cokolwiek uczyni.

Refren: Daj mi podążać ścieżką Twych przykazań.

Inaczej jest z bezbożnymi
– oni są jak plewy rozwiewane wiatrem.
Dlatego nie powstaną bezbożni na sądzie

ani grzesznicy w zgromadzeniu sprawiedliwych.
Pan zna bowiem drogę sprawiedliwych,
droga bezbożnych zaś prowadzi do zguby.

Refren: Daj mi podążać ścieżką Twych przykazań.

CZYTANIE II: Rz 12,17-21*Zło dobrem zwyciężaj***Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian**

[Bracia:]

Nikomu złem za zło nie odpłacajcie. Wobec wszystkich ludzi troszczcie się o to, co jest dobre. Jeśli to możliwe, o ile to od was zależy, zachowujcie pokój ze wszystkimi ludźmi. Nie szukajcie zemsty sami, umiłowani, ale pozostawcie miejsce gniewowi Boga. Napisano bowiem: *Do Mnie należy wymierzanie kary, Ja odpłacę*, mówi Pan. Przeciwnie, *jeśli twój nieprzyjaciel jest głodny – nakarm go, jeśli jest spragniony – daj mu pić. Gdy tak czynisz, rozżarzone węgle sypiesz na jego głowę.* Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Nie dopuść, Ojcze, abyśmy ulegli pokusie,
lecz daj nam udział w zwycięstwie Twojego Syna.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** Mt 4,1-11*Panu, Bogu twemu będziesz oddawał hold i Jemu samemu będziesz służył***Słowa Ewangelii według świętego Mateusza**

Duch zaprowadził Jezusa na pustynię, aby został przez diabła poddany próbie. Po czterdziestu dniach i nocach postu Jezus poczuł głód. Wtedy zbliżył się do Niego kusiciel i powiedział: Jeśli jesteś Synem Boga, rozkaż, aby te kamienie zamieniły się w chleby. Lecz On odparł: Jest napisane:

*Nie samym chlebem żyje człowiek,
lecz każdym słowem, które pochodzi z ust Boga.*

Potem diabeł zabrał Go do świętego miasta, postawił na szczycie świątyni i powiedział: Jeśli jesteś Synem Boga, rzuć się w dół. Napisane jest bowiem:

*Aniołom swoim rozkaże
i będą Cię nosić na rękach,
abyś nie uderzył nogą o kamień.*

Jezus mu odpowiedział: Jest też napisane: *Nie będziesz wystawiał na próbę Pana, Boga swego.* W końcu diabeł wziął Go na bardzo wysoką górę i pokazał Mu wszystkie królestwa świata oraz całą ich wspaniałość, i oznajmił: Dam Ci to wszystko, jeśli upadniesz na twarz i złożysz mi hold. Na to Jezus mu odpowiedział: Odejdź szatanie! Jest bowiem napisane:

*Panu, Bogu twemu, będziesz oddawał hold
i Jemu samemu będziesz służył.*

Wtedy diabeł odstąpił od Jezusa, aniołowie zaś zbliżyli się i Mu usługiwali.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

W Jezusie uczymy się, co naprawdę oznacza dla ludzi „zwycięstwo”, czyli: szczęście we wspólnocie miłości Bożej dzięki przewyciężeniu przez Jezusa tego wszystkiego, co nas dzieli. Oznacza to udział w Chrystusowym zwycięstwie nad niszczycielskimi siłami, które szkodzą ludzkości i całemu Bożemu stworzeniu. W Jezusie możemy mieć udział w nowym życiu, które obliguje nas do walki ze złem w naszym świecie, prowadzonej z odnowioną ufnością i upodobaniem w tym, co dobre.

Słowa ze Starego Testamentu kategorycznie przestrzegają nas, by nie angażować się w czynienie zła i niesprawiedliwości. Postępowanie większości nie może być dla nas żadnym usprawiedliwieniem. Do czynienia zła nie upoważnia nikogo ani posiadanie majątku, ani żadna inna sytuacja.

Psalm 1 zwraca uwagę nie tylko na konieczność przestrzegania przykazań, ale w szczególności na radosne owoce takiej postawy. Osoba, która

ponad wszystko kocha Prawo Pana, jest nazwana szczęśliwą. W przestrzeganiu Bożego Prawa przejawia się ludzka mądrość. Słowo Boże jest niezawodnym przewodnikiem w przeciwnościach, dzięki rozważaniu go *dniem i nocą* człowiek może prowadzić życie pełne pożytku dla dobra innych.

Wśród napomnień apostoła znajdujemy zachętę do przewycięzania zła dobrem. Jedynie dobro może przerwać niekończącą się spiralę nienawiści i ludzkiej żądzdy odwetu. W walce o to, co dobre, nie wszystko zależy od ludzi. Jednak apostoł Paweł wzywa do podjęcia każdego wysiłku, by zachować pokój z innymi. On rozumie naszą nieustanną walkę z pokusą, aby na krzywdę odpowiedzieć krzywdą. Apeluje więc do nas, byśmy nie ulegali tym niszczącym nas emocjom. Czynienie dobra jest skutecznym sposobem walki ze złem, które dokonuje się wśród nas.

Ewangelia opisuje walkę Syna Bożego z Szatanem, uosobieniem zła. Jezus zwycięsko wyszedł z próby na pustyni, oparł się pokusom. Dopełnieniem tego zwycięstwa jest posłuszeństwo Ojcu, które prowadzi Go na aż na krzyż. Zmartwychwstanie Zbawiciela potwierdza, że Boże dobro w ostateczności zwycięża: miłość jest silniejsza niż śmierć. Zmartwychwstały Pan jest blisko! Towarzyszy nam w każdej walce z pokusą i grzechem. Jego obecność obliguje chrześcijan, by razem czynili dobro.

To skandal, że podziały między nami uniemożliwiają nam skuteczną walkę ze złem w naszych czasach. Zjednoczeni w Chrystusie, znajdując upodobanie w Jego Prawie opartym na miłości, jesteśmy wezwani do udziału w Jego misji niesienia nadziei tam, gdzie panuje niesprawiedliwość, nienawiść i rozpacz.

MODLITWA

Panie Jezu Chryste, dziękujemy Ci za Twoje zwycięstwo nad złem i podziałami. Wysławiamy Cię za Twoją ofiarę i zmartwychwstanie, dzięki którym pokonana została śmierć. Wspomagaj nas w naszej codziennej walce z wszelkimi przeciwnościami. Niech Duch Święty udzieli nam mocy i mądrości, abyśmy, naśladowując Ciebie, mogli zło zwyciężać dobrem, a podziały pojednaniem. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. Gdzie możemy dostrzec zło we własnym życiu?
2. W jaki sposób wiara w Chrystusa może pomóc nam pokonać zło i Szatana?
3. Czego może nauczyć nas sytuacja w naszej społeczności, w której podziały stały się drogą do pojednania?

DZIEŃ PIĄTY – niedziela, 22 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez pokój zmartwychwstałego Pana
Jezus stanął pośrodku i powiedział: Pokój wam! (J 20,19)

CZYTANIE I: Ml 2,2-4

Zwróci serca ojców ku synom, a serca synów ku ich ojcom

Czytanie z Księgi proroka Malachiasza

Oto Ja pošę wam proroka Eliasza, zanim przyjdzie wielki i straszny dzień Pana. I zwróci serca ojców ku synom, a serca synów ku ich ojcom, abym, gdy przyjdę, nie obłożył ziemi kłatwą.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPORSORYJNY: Ps 133

O, jak to dobrze i miło, gdy bracia mieszkają razem!

Refren: Pan zasał pokój swojemu ludowi.

O, jak to dobrze i miło,

gdy bracia w zgodzie mieszkają!

Jest to jak wyborny olejek na głowie,

co spływa na brodę, na brodę Aarona,

co spływa na skraj jego szaty.

Refren: Pan zasał pokój swojemu ludowi.
 Jest to jak rosa Hermonu,
 która opada na wzgórze Syjonu.
 Tam bowiem Pan zsyła błogosławieństwo
 i życie na wieki.

Refren: Pan zasał pokój swojemu ludowi.

CZYTANIE II: Ef 2,14-20

Pojednać jednych i drugich z Bogiem w jednym ciełe, zadając śmierć wrogości

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

[Bracia:]

[Chrystus Jezus] jest naszym pokojem. On, który w jedno połączył jednych i drugich, i zburzył w swoim ciełe dzielący ich mur wrogości – Prawo przykazań w postanowieniach, które uznał za bezużyteczne, aby z obu stworzyć w sobie jednego nowego człowieka, wprowadzając pokój, i ponownie jednych i drugich pojednać z Bogiem w jednym ciełe przez krzyż, w sobie samym zadając śmierć wrogości. Swoim przyjściem ogłosił Dobrą Nowinę, pokój wam, którzy byliście daleko i tym, którzy byli blisko. Przez Niego bowiem zarówno jedni, jak i drudzy możemy przybliżyć się do Ojca w jednym Duchu. Już więc nie jesteście obcymi i przybyszami, lecz współobywatelami świętych i domownikami Boga. Zostaliście wzniesieni na fundamencie apostołów i proroków, a kamieniem węgielnym jest Chrystus Jezus.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jezus Chrystus śmierć zwyciężył
 i nam przekazał słowo jednania.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 20,19-23

Jezus stanął pośrodku i powiedział: Pokój wam!

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Gdy nastał wieczór tego pierwszego dnia tygodnia i drzwi były zamknięte z powodu strachu przed Żydami tam, gdzie przebywali uczniowie, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i powiedział: Pokój wam! Kiedy to powiedział, pokazał im ręce i bok. Uczniowie uradowali się, że zobaczyli Pana. Wtedy Jezus znowu do nich powiedział: Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam. Gdy to oznajmił, tchnął na nich i powiedział: Weźcie Ducha Świętego! Komu grzechy odpuscicie, są mu odpuszczone, a komu zatrzymacie, są mu zatrzymane.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Końcowe słowa ostatniej księgi Starego Testamentu przekazują obietnicę, że Bóg pośle swego wybrańca, by we wszystkich rodzinach zapanowały wzajemny szacunek i harmonia. Zwykle boimy się wojen między narodami lub niespodziewanej napaści. Prorok Malachiasz zwraca uwagę na jeden z najtrudniejszych i najbardziej trwałych konfliktów – wzajemne żale i poczucie zawodu w relacjach międzypokoleniowych. Przywrócenie jedności między rodzicami i dziećmi nie jest możliwe bez Bożej pomocy – to właśnie posłaniec Boga dokonuje cudu przemiany w ludzkich sercach i relacjach.

Psalm 133 pokazuje, jak wielką radość może przynieść ludziom jedność. Człowiek nie został stworzony do życia w samotności i nie może żyć szczęśliwie we wrogiej atmosferze. Szczęście polega na życiu w społeczności w harmonii, pokoju, ufności i zrozumieniu. Dobre stosunki między ludźmi są jak rosa na suchej ziemi i jak pachnący olejek, który wzmacnia zdrowie i intensyfikuje przyjemność. Psalm opisuje życie razem jako błogosławieństwo i niezasażony, jak rosa,

dar od Boga. Wspólnota oparta na jedności nie ogranicza się tylko do członków rodziny – jest to raczej zapowiedź bliskości między ludźmi, którzy pragną żyć w Bożym pokoju.

List apostoła Pawła mówi nam o Tym, który przynosi jedność; Jezus *w swoim ciełe obala mur wrogości* (Ef 2,14) między ludźmi. Zazwyczaj w ludzkie zwycięstwo wpisany jest upadek i wstyd tych, którzy zostali pokonani, którzy wolą się poddać. Jezus nie odrzuca, nie niszczy, nie upokarza. On kładzie kres wyobcowaniu, dokonuje przemiany, uzdrawia i jednoczy wszystkich, by mogli stać się domownikami Boga.

Ewangelia wspomina dar zmartwychwstałego Pana udzielony Jego niepewnym i przerażonym uczniom. *Pokój wam* – to nie tylko Chrystusowe pozdrowienie, ale także Jego dar i wezwanie do szukania pokoju z Bogiem oraz do ustanowienia nowych, trwałych stosunków wewnątrz ludzkiej rodziny i w całym stworzeniu. Jezus podeptał śmierć i grzech. Przez dar Ducha Świętego zmartwychwstały Pan zaprasza swoich uczniów, by wobec całego świata kontynuowali misję niesienia pokoju, uzdrawiania i przebaczenia. Dopóki chrześcijanie pozostają podzieleni, świat nie przekona się o pełni prawdy zwiastowanej w Ewangelii – że Chrystus stał się początkiem nowej ludzkości trwającej w jedności. Pokój i jedność są znakami przemiany. Kościoły, jako członkowie jednej rodziny Bożej, zbudowanej na mocnym fundamencie – Jezusie, będącym kamieniem węgielnym – powinny przyjąć te dary i dawać o nich świadectwo.

MODLITWA

Miłujący i łaskawy Boże, naucz nas cieszyć się udziałem w Twoim pokoju. Napełnij nas Duchem Świętym, abyśmy zburzyli dzielące nas mury wrogości. Niech zmartwychwstały Chrystus, który jest naszym pokojem, pomoże nam przezwyciężyć wszelkie podziały i zjednoczy nas jako członków społeczności Jego rodziny. Prosimy o to w imieniu Jezusa Chrystusa, któremu wraz z Tobą i Duchem Świętym niech będzie wszelka cześć i chwała na wieki wieków. Amen

TEMATY DO REFLEKSJI

1. Jakim formom przemocy w naszej społeczności możemy się jako chrześcijanie razem przeciwstawić?
2. W jaki sposób ukryta wrogość wpływa na wzajemne stosunki członków wspólnot chrześcijańskich?
3. W jaki sposób możemy uczyć się przyjmować jedni drugich, tak jak Chrystus nas przyjmuje?

DZIEŃ SZÓSTY – poniedziałek, 23 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez wierną miłość Bożą
A tym zwycięstwem jest nasza wiara (1 J 5,4)

CZYTANIE I: Ha 3,17-19

Wszchemogący Pan jest moją mocą

Czytanie z Księgi proroka Habakuka

Zaiste, drzewo figowe nie wydaje owocu,
a na winoroślach nie ma gron.

Zawodzi drzewo oliwne,
a rola nie dostarcza pożywienia.

W ogrodzeniu nie ma owiec,
a w oborach nie ma bydła.

Lecz ja będę radował się w Panu,
weselił się w Bogu mojego zbawienia.

Wszchemogący Pan jest moją mocą.
Sprawia, że moje nogi są chyże jak nogi łań,
i pozwala mi kroczyć po wyżynach.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 136,1-4; 23-26*Jego wierna miłość trwa na wieki***Refren:** Panie, Twa łaska trwa przez wszystkie wieki.

Wysławiajcie Pana, bo jest dobry,

bo Jego łaska trwa na wieki.

Wysławiajcie Boga nad bogami,

bo Jego łaska trwa na wieki.

Refren: Panie, Twa łaska trwa przez wszystkie wieki.

Wysławiajcie Pana nad panami,

bo Jego łaska trwa na wieki.

On sam dokonuje wielkich cudów,

bo Jego łaska trwa na wieki.

Refren: Panie, Twa łaska trwa przez wszystkie wieki.

On pamiętał o nas, gdy byliśmy poniżeni,

bo Jego łaska trwa na wieki,

i wybawił nas od naszych wrogów,

bo Jego łaska trwa na wieki.

Refren: Panie, Twa łaska trwa przez wszystkie wieki.

On daje pokarm każdemu stworzeniu,

bo Jego łaska trwa na wieki.

Wysławiajcie Boga niebios,

bo Jego łaska trwa na wieki!

Refren: Panie, Twa łaska trwa przez wszystkie wieki.**CZYTANIE II: 1 J 5,1-6***Zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara***Czytanie z Pierwszego Listu świętego Jana Apostoła**

[Umiłowani:]

Każdy, kto wierzy, że Jezus jest Mesjaszem, narodził się z Boga i każdy, kto miłuje Tego, który dał życie, miłuje też tego, który życie od Niego otrzymał. Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy

miłujemy Boga i wypełniamy Jego przykazania. Miłość względem Boga polega bowiem na przestrzeganiu Jego przykazań – a przykazania Jego nie są ciężkie. To wszystko, co zostało z Boga zrodzone, zwycięża świat. A tym zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara. Kto zwycięża świat, jeżeli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Boga? Jezus Chrystus jest tym, który przyszedł przez wodę i krew, nie tylko w wodzie, ale w wodzie i we krwi. I Duch daje świadectwo, bo Duch jest prawdą.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

To jest Moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali,
jak Ja was umiłowałem.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: J 15,9-16***Nikt nie ma większej miłości niż ta, gdy ktoś daje swoje życie za swoich przyjaciół***Słowa Ewangelii według świętego Jana**

[Podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus powiedział do swoim ucznióm:]

Jak Mnie umiłował Ojciec, tak i Ja was umiłowałem. Trwajcie w Mojej miłości. Jeśli będziecie zachowywać Moje przykazania, będziecie trwać w Mojej miłości, jak Ja zachowałem przykazania Mojego Ojca i trwam w Jego miłości.

Powiedziałem wam to, aby Moja radość była w was i aby wasza radość była pełna. Takie jest Moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiłowałem. Nikt nie ma większej miłości niż ta, gdy ktoś daje swoje życie za swoich przyjaciół. Wy jesteście Moimi przyjaciółmi, jeśli czynicie to, co Ja wam przykazuję. Nie nazywam już was sługami, gdyż sługa nie wie, co czyni jego pan. Nazwałem

was przyjaciółmi, bo oznajmiłem wam wszystko, co usłyszałem od Mojego Ojca. Nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was wybrałem i przeznaczyłem, abyście szli i przynosili owoc, i aby wasz owoc był trwały, żeby Ojciec dał wam to, o co poprosicie w Moje imię.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Według starotestamentowego tekstu wiara w Boga jest tym, co mimo wszelkich niepowodzeń czyni nadzieję żywą. Lamentacje Habakuka zamieniają się w radość, że Boża wierność umacnia człowieka w obliczu rozpacz.

Psalm 136 potwierdza, że pamięć o cudownych czynach Boga w dziejach Izraela jest dowodem wiernej Bożej miłości. Dzięki interwencji Boga lud Izraela doświadczał nadzwyczajnych i zdumiewających zwycięstw. Przypominanie wielkich zbawczych dzieł Boga jest źródłem radości, wdzięczności i nadziei, które wierzący w ciągu wieków wyrażali w modlitwie, hymnach uwielbienia i muzyce.

List apostoła Jana przypomina nam, że to, *co zostało z Boga zrodzone, zwycięża świat* (1 J 5,4). Nie musi to oznaczać zwycięstw mierzonych ludzką miarą. Zwycięstwo w Chrystusie pociąga za sobą przemianę serca, postrzeganie spraw ziemskich z perspektywy wieczności oraz wiarę w ostateczne pokonanie śmierci. Tę zwycięską moc stanowi wiara, której dawcą i źródłem jest Bóg. A najdoskonalszym jej przejawem jest miłość.

W Ewangelii Chrystus zapewnia swoich uczniów o Bożej miłości, której ostatecznym potwierdzeniem jest śmierć Zbawiciela na krzyżu. Jednocześnie zachęca i wzywa ich do wzajemnego okazywania sobie miłości. Na niej opiera się więź Jezusa z uczniami, których nazywa On też swoimi przyjaciółmi. Ich służba polega na podporządkowaniu życia nowemu przykazaniu miłości, co wynika z ich wewnętrznego przekonania i wiary. Trwanie w duchu miłości sprawia, że nawet gdy postępowanie na drodze do pełni widzialnej jedności wydaje się zbyt

powolny, nie tracimy nadziei. Wierna miłość Boża umożliwi nam pokonanie największego wroga i przewyciężenie najgłębszych podziałów. Dlatego też zwycięstwem, które zwycięża świat, jest nasza wiara oraz moc przemieniającej Bożej miłości.

MODLITWA

Panie Jezu Chryste, Synu Boga żywego, przez swoje zmartwychwstanie zatriumfowałeś nad śmiercią i stałeś się Panem życia. Z miłości do nas wybrałeś nas, abyśmy stali się Twoimi przyjaciółmi. Niech Duch Święty więzami przyjaźni zwiąże nas z Tobą i ze sobą wzajemnie, byśmy na tym świecie służyli Tobie jako świadkowie Twojej wiernej miłości, ponieważ Ty żyjesz i panujesz wraz z Ojcem i Duchem Świętym, jeden Bóg na wieki wieków. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. W jaki sposób powinniśmy wyrażać miłość chrześcijańską, biorąc pod uwagę różnorodność religii i filozofii?
2. Co musimy czynić, by w podzielonym świecie stać się bardziej wiarygodnymi świadkami wiernej miłości Bożej?
3. Jak naśladowcy Chrystusa mogą w sposób bardziej widoczny wspierać się nawzajem na całym świecie?

DZIEŃ SIÓDMY – wtorek, 24 stycznia 2012 r.

Przemienieni przez Dobrego Pasterza
Paś owce moje (J 21,19)

CZYTANIE I: 1Sm 2,1-10

Nie przez własną siłę mąż staje się mocny

Czytanie z Pierwszej Księgi Samuela

Anna modliła się i rzekła:

„Weseli się serce moje w Panu,
Wywyższone jest róg mój w Panu,
Szeroko rozwarte są usta moje nad wrogami moimi,
Gdyż raduję się ze zbawienia twego.

Nikt nie jest tak święty, jak Pan,
Gdyż nie ma nikogo oprócz ciebie,
Nikt taką skalą jak nasz Bóg.

Nie mówcie ustawicznie wyniośle,
Niech nie wychodziuchwalstwo z ust waszych,
Gdyż Pan jest Bogiem, który wszystko wie,
Bogiem, który waży uczynki.

Łuk bohaterów będzie złamany,
Lecz ci, którzy się potkną, opaszą się mocą.
Syci wynajmują się za kawałek chleba,
A głodni przestają głodować,
Niepłodna rodzi siedemkroć,
A ta, która ma wiele dzieci, więdnie.

Pan zadaje śmierć, ale i przywraca do życia,
Strąca do krainy umarłych, ale i wyprowadza,
Pan zuboża, ale i wzbogaca,
Poniża, ale i wywyższa.

Wywodzi z prochu biedaka,
Podnosi ze śmietniska ubogiego,
Aby go posadzić z dostojnikami,
Przyznać mu krzesło zaszczytne,
Albowiem do Pana należą słupy ziemi,
On na nich położył łąd stały.

Nogi swoich nabożnych ochrania,
Lecz bezbożni giną w mroku,
Gdyż nie przez własną siłę maż stają się mocny.

Walczący z Panem będą zdruzgotani,
Najwyższy w niebie pobije ich.
Pan sądzić będzie krańce ziemi
I da moc królowi swemu,
I wywyższy róg Pomazańca swego”.

Oto Słowo Boże**PSALM RESPONSORYJNY: Ps 23**

Twoja laska i Twój kij są mi pocieszeniem

Refren: Pan mym pasterzem, nie brak mi niczego.

Pan jest moim pasterzem
i nie brak mi niczego.

Pozwala mi odpocząć na zielonych pastwiskach,
prowadzi mnie do wód spokojnych,
pokrzepia moją duszę.

Prowadzi mnie właściwymi ścieżkami
przez wzgląd na swoje Imię.

Refren: Pan mym pasterzem, nie brak mi niczego.

Lecz choćbym nawet szedł doliną cienia śmierci,
zła się nie ulęknię, bo Ty jesteś ze mną.
Twoja laska i kij pasterski
są mi pocieszeniem.

Refren: Pan mym pasterzem, nie brak mi niczego.

Stół dla mnie zastawiasz na oczach moich wrogów,
namaszczasz mi głowę olejkami,
mój kielich się przelewa.

Z pewnością dobroć i łaska za mną podążą
przez wszystkie dni mego życia

i przez długi czas zamieszkać w domu Pana.

Refren: Pan mym pasterzem, nie brak mi niczego.

CZYTANIE II: Ef 6,10-20*Umacniajcie się w Panu***Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan**

[Bracia:]

Umacniajcie się w Panu i w sile Jego potęgi. Przywdziejcie pełną zbroję Bożą, abyście mogli stawić czoła zasadzkom diabła. Nie walczymy bowiem przeciw ciału i krwi, ale przeciw zwierzchności i władzom, przeciw władcom tego świata ciemności, przeciw duchowemu złu na wyżynach niebiańskich. Dlatego weźcie pełną zbroję Bożą, abyście w zły dzień mogli stawić czoła i we wszystkim wytrwać. Stańcie więc z prawdą jako pasem wokół waszych bioder, sprawiedliwością jako pancerzem i z nogami obutymi w gotowość niesienia Ewangelii pokoju. W każdej sytuacji weźcie tarczę wiary, którą moglibyście gasić ogniste strzały złego, i przyjmijcie przyłbicę zbawienia i miecz Ducha, którym jest Słowo Boga. Wszelką modlitwą i błaganiem módlcie się w każdym czasie w Duchu i w Nim czuwajcie wytrwale, błagając za wszystkich świętych i za mnie, aby zostało mi dane słowo, abym, gdy zacznę mówić, otwarcie oznajmił tajemnicę Ewangelii, dla której sprawuję poselstwo w łańcuchach, abym głosił ją otwarcie tak, jak należy o niej mówić.

Oto Słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Ja jestem Dobrym Pasterzem

i znam owce moje, a moje Mnie znają.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** J 21,15-19*Paś owce moje***Słowa Ewangelii według świętego Jana**

Kiedy spożyli śniadanie, Jezus zapytał Szymona Piotra: Szymonie, synu Jana, czy miłujesz Mnie bardziej niż ci? Odpowiedział: Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię kocham. Powiedział mu: Paś Moje baranki. Zapytał go znowu, po raz drugi: Szymonie, synu Jana, czy miłujesz Mnie? Odpowiedział: Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię kocham. Powiedział mu: Troszcz się jak pasterz o Moje owce. Zapytał go po raz trzeci: Szymonie, synu Jana, czy kochasz Mnie? Piotr się zasmucił, że zapytał go po raz trzeci: Czy kochasz Mnie? I odpowiedział Mu: Panie, Ty wszystko wiesz, Ty wiesz, że Cię kocham. Powiedział mu Jezus: Paś Moje owce. Zapewniam, zapewniam cię, kiedy byłeś młodszy, przepasywałeś się sam i chodziłeś, dokąd chciałeś. Gdy jednak się zestarzejesz, wyciągniesz swoje ręce i ktoś inny cię przepasze, i poprowadzi, dokąd nie chcesz. To zaś powiedział, aby zaznaczyć, jaką śmiercią uwielbi Boga. A gdy to powiedział, oznajmił: Pójdź za Mną!

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Ci, którzy zmagają się z cierpieniem, potrzebują wsparcia z wysokości. Przychodzi ono dzięki modlitwie. W pierwszym rozdziale Pierwszej Księgi Samuela czytamy o mocy modlitwy Anny. W rozdziale drugim znajdujemy jej modlitwę dziękczynną. Anna uświadomiła sobie, że pewne rzeczy dzieją się tylko z woli Boga i z Jego pomocą: wolą Boga było, by Anna i jej mąż zostali rodzicami. Tekst ten przekonuje nas, że w sytuacji, która wydaje się beznadziejna, należy z wiarą zwrócić się do Boga w modlitwie. Jest to przykład zwycięstwa.

Dobry Pasterz z Psalmu 23 nawet w ciemnościach prowadzi swoje owce, dodając im otuchy swoją obecnością. Ci, którzy ufają Panu, nie muszą już bać się cieni rozpadu i podziału, ponieważ pasterz poprowadzi ich ku zielonym pastwiskom prawdy, by zamieszkali razem w domu Pana.

W Liście do Efezjan apostoł Paweł przekonuje nas, *abyśmy umacniali się w Panu i w sile Jego potęgi* (Ef 6,10), uzbroiwszy się duchowo w prawdę, sprawiedliwość, głoszenie Ewangelii, wiarę, zbawienie, Słowo Boże, modlitwę i błaganie.

Zmartwychwstały Pan zachęca Piotra – a wraz z nim każdego ucznia – aby odkrył w sobie miłość do Tego, który jest jedynym prawdziwym Pasterzem. Jeśli masz taką miłość, *paś owce moje!* Innymi słowy – karm je, ochraniaj, troszcz się o nie, dodawaj im sił, ponieważ one są moje i należą do Mnie! Bądź moim dobrym sługą i opiekuj się tymi, którzy Mnie umiłowali i którzy podążają za moim głosem. Ucz ich wzajemnej miłości, współpracy i odwagi, gdy kroczą po krętej ścieżce życia.

Dzięki Bożej łasce możemy – wewnętrznie umocnieni – przyznawać się do Chrystusa. To zobowiązuje nas do wspólnego działania na rzecz jedności. Jesteśmy zdolni do niesienia świadectwa i wiemy, jak dawać! Ale czy naprawdę chcemy? Dobry Pasterz przez swoje życie, nauczanie i postępowanie umacnia wszystkich, którzy zaufali Jego łasce i pomocy. Zaprasza nas do współpracy, nie stawiając żadnych warunków. Tak pokrzepieni będziemy mogli pomagać sobie wzajemnie na drodze do jedności. Umacniajmy się więc w Panu, byśmy i innych umacniali we wspólnym świadectwie miłości.

MODLITWA

Ojcze nas wszystkich, wzywasz nas, abyśmy byli jedną owczarnią w Twoim Synu, Jezusie Chrystusie. On jest naszym Dobrym Pasterzem, który nas zaprasza, byśmy spoczęli na zielonych pastwiskach, prowadzi nas do wód spokojnych i pokrzepia nasze dusze. Obyśmy, podążając za Nim, troszczyli się o innych, by wszyscy widzieli w nas miłość do jedynego prawdziwego Pasterza, Jezusa Chrystusa, Pana naszego, który żyje i króluje z Tobą i Duchem Świętym, jeden Bóg na wieki wieków. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. W jaki sposób Dobry Pasterz inspiruje nas, abyśmy pocieszali, ożywiali i przywracali ufność tym, którzy są zagubieni?

2. W jaki sposób my – chrześcijanie różnych tradycji – możemy wzajemnie się umacniać w wyznawaniu i dawaniu świadectwa o Jezusie Chrystusie?
3. Co może dziś oznaczać dla nas zachęta św. Pawła: *Umocniajcie się w Panu, przywdziejcie pełną zbroję Bożą?*

DZIEŃ ÓSMY – środa, 25 stycznia 2012 r.

Zjednoczeni w panowaniu Chrystusa
Zwycięzcy pozwolę usiąść ze Mną na Moim tronie (Ap 3,21)

CZYTANIE I: 1 Krn 29,10-13

W Twojej ręce jest siła i moc

Czytanie z Pierwszej Księgi Kronik

Dawid błogosławił Pana przed całym zgromadzeniem, mówiąc: „Błogosławionyś Ty, Panie, Boże Izraela, ojca naszego, od wieków aż na wieki. Twoją, Panie, jest wielkość i moc, i majestat, i sława, i chwała, gdyż wszystko, co jest na niebie i na ziemi, do ciebie należy, twoim Panie, jest królestwo i Ty jesteś wyniesiony jako głowa nad wszystko. Od ciebie pochodzi bogactwo i chwała, Ty władasz nad wszystkim, w twojej ręce jest siła i moc, w twojej ręce jest to, aby uczynić kogoś wielkim i mocnym. Więc teraz, Boże nasz, składamy ci dzięki i wielbimy chwalebne imię twoje”.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 21,2-7

Włożyłeś złotą koronę na jego głowę

Refren: Pan da zwycięstwo swojemu ludowi.
 Panie, król się raduje Twoją potęgą
 i bardzo się cieszy z Twojej zbawczej pomocy!
 Spełniłeś pragnienie jego serca
 i nie odrzuciłeś błagania ust jego.

Refren: Pan da zwycięstwo swojemu ludowi.
 Wyszedłeś mu bowiem naprzeciw
 z hojnym błogosławieństwem,
 włożyłeś złotą koronę na jego głowę.
 Prosił Cię o życie
 – Ty dałeś mu długie dni na wieki, na zawsze.

Refren: Pan da zwycięstwo swojemu ludowi.
 Wielka jest jego chwała dzięki Twej zbawczej pomocy,
 przydałeś mu majestatu i blasku.
 Obdarzasz go przecież błogosławieństwem na wieki,
 napełniasz radością swojego oblicza.

Refren: Pan da zwycięstwo swojemu ludowi.

CZYTANIE II: Ap 3,19b-22

Zwycięzcy pozwolę zasiąść ze Mną na Moim tronie

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana

[To mówi Amen, świadek wierny i prawdziwy:]

Ja, tych wszystkich, których miłuję, upominam i karzę. Bądź gorliwy i nawróć się. Oto stoję u drzwi i pukam. Jeśli ktoś usłyszy Mój głos i otworzy drzwi, wejść do niego i będę z nim wieszerał, a on ze Mną. Zwycięzcy pozwolę usiąść ze Mną na Moim tronie, podobnie jak i Ja zwyciężyłem i usiadłem z Moim Ojcem na Jego tronie. Ten, kto ma uszy, niech usłyszy, co Duch mówi do Kościołów

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ojcie, chcę, aby ci, których mi dałeś, byli ze mną tam, gdzie ja jestem, aby widzieli chwałę moją, którą mi dałeś przed założeniem świata.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 12,23-26

Jeśli ktoś będzie Mi służył, uszanuje go Ojciec

Słowa Ewangelii według świętego Jana

[Jezus powiedział do swoich uczniów:] Nadeszła godzina, aby został uwielbiony Syn Człowieczy. Zapewniam, zapewniam was: Jeśli ziarno pszenicy, które wpadło w ziemię, nie obumrze, samo jedynie pozostaje. Jeśli zaś obumrze, przynosi obfity owoc. Kto miłuje swoje życie, utraci je, a kto nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne. Jeśli ktoś chciałby Mi służyć, niech idzie za Mną, a gdzie Ja jestem, tam będzie i Mój sługa. Jeśli ktoś będzie Mi służył, uszanuje go Ojciec.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Jezus Chrystus jest pierworodnym z umarłych. On unżył sam siebie i został wywyższony. Chrystus nie zatrzymuje swojego zwycięstwa dla siebie, ale swoje panowanie i wywyższenie dzieli z wszystkimi ludźmi.

Hymn Dawida z Pierwszej Księgi Kronik, powstały, gdy król i lud radośnie i ochoczo gromadzili materiały i składali ofiary na budowę świątyni, wyraża prawdę, że wszystko dzieje się dzięki łasce i woli Boga. Władza ziemskiego monarchy może zaś odzwierciedlać panowanie Boga, *od którego pochodzi bogactwo i chwała, który w swym ręku ma siłę i moc, i który swą ręką wywyższa i utwierdza wszystko* (1 Krn 29,12).

Dziękczynny psalm królewski kontynuuje tę myśl. Tradycja chrześcijańska nadaje mu mesjańskie znaczenie: to Chrystus jest prawdziwym Królem, źródłem błogosławieństw i życia, doskonałą obecnością Boga wśród ludzi. Ale to, w jaki sposób psalm przedstawia króla wychwalającego potęgę Boga i pokładającego w Bogu nadzieję, można też w pewnym sensie odnieść do wszystkich ludzi. Czyż ludzie nie są ukoronowaniem stworzenia? Czyż Bóg nie chce, byśmy stali się „współdziedzicami Jego Syna” i „członkami Jego królewskiej rodziny”?

Listy z Księgi Objawienia, skierowane do siedmiu wspólnot lokalnych, stanowią w istocie przesłanie do całego Kościoła w każdym czasie i każdym miejscu. Ci wszyscy, którzy przyjmują Chrystusa do swoich domów i do serc, będą zaproszeni do brania z Nim udziału w uczcie życia wiecznego. Obietnica zasiadania na tronie, dana poprzednio Dwunastu, jest teraz rozszerzona na wszystkich, którzy są zwycięzcami.

Gdzie Ja jestem, tam będzie i Mój sługa (J 12,26). Możemy powiązać Jezusowe słowa *Ja jestem* z niewymawialnym Imieniem Boga. Sługa Jezusa, którego Ojciec uczci, będzie tam, gdzie jest jego Pan, który zasiadł po prawicy Ojca, aby panować.

Chrześcijanie zdają sobie sprawę, że jedność między nimi, nawet jeśli wymaga ludzkich wysiłków, jest przede wszystkim darem Bożym. Bóg dopuszcza nas do udziału w zwycięstwie Chrystusa nad grzechem, śmiercią i złem, które powoduje podziały. Nasze uczestnictwo w zwycięstwie Chrystusa osiągnie jednak pełnię dopiero w niebie. Nasze wspólne zwiastowanie Ewangelii ma pokazać światu Boga, który ani nas nie ogranicza, ani nie przytłacza. A my w sposób wiarygodny mamy mówić ludziom nam współczesnym, że zwycięstwo Chrystusa pokonuje wszystko, co nie pozwala nam dzielić pełni życia z Nim i ze sobą nawzajem.

MODLITWA

Wszchemogący Boże, Władco wszystkiego, co istnieje, naucz nas rozmyślać nad tajemnicą Twojej chwały. Spraw, abyśmy przyjęli Twoje dary z pokorą i szanowali godność każdej osoby. Niech Twój Święty

Duch da nam siły do duchowych zmaganiań, które są przed nami, byśmy zjednoczeni w Chrystusie panowali z Nim w chwale. Udziel nam tego przez Chrystusa, który uniżył sam siebie i został wywyższony, który żyje z Tobą i Duchem Świętym na wieki wieków. Amen.

TEMATY DO REFLEKSJI

1. W jaki sposób fałszywa pokora i pożądanie ziemskiej chwały przejawiają się w naszym życiu?
2. W jaki sposób razem wyrażamy naszą wiarę w panowanie Chrystusa?
3. W jaki sposób żyjemy nadzieją przyjścia królestwa Bożego?

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa powszechna wiernych

- P** – przewodniczący
(przewodnictwo może być podzielone między kilku duchownych)
- D** – diakon
- L** – lektor (lektorzy)
- Z** – zgromadzenie

WZÓR I

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Przedstawmy dobremu Ojcu nasze prośby, w imię Jezusa i we wspólnocie Ducha Świętego:

(**L** – Po każdym wezwaniu będziemy odpowiadać: *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo*)

- L** – Aby wszystkie narody świata usłyszały głos Ewangelii.

- Z** – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*

- L** – Aby wszyscy wyznawcy Chrystusa zespolili się w jedno.
Z – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*
- L** – Aby nasza Ojczyzna była domem pełnym pokoju.
Z – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*
- L** – Aby chorzy na duchu i ciele doznali uzdrowienia.
Z – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*
- L** – Aby pełniący wszelaką służbę bliźnim doświadczyli umocnienia.
Z – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*
- L** – Aby każdy z nas potrafił Tobie dziękować i Ciebie wielbić.
Z – *Przemień nas, Panie, i daj nam zwycięstwo!*
- P** – Panie, nasz Boże, Tobie służyć znaczy królować, umocnij nas w Twojej służbie, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
Z – Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Pouczeni słowami Pisma o zwycięstwie Chrystusa, przedstawmy Bogu nasze prośby.
- L** – *Ukochani bracia, bądźcie (...) zawsze ofiarnie oddani dziełu Pana.* Módlmy się za zwierzchników kościelnych, za kaznodziejów i misjonarzy, aby służyli ludowi z apostołską gorliwością. Ciebie prosimy:
Z – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – *Wszyscy będziemy przemienieni.* Módlmy się za chrześcijan, aby przemiana serca zbliżyła ich do Chrystusa i do siebie. Ciebie prosimy:
Z – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Śmierć została pochłonięta przez zwycięstwo.* Módlmy się za narody cierpiące na skutek wojny, nienawiści i biedy, aby zaznały miłości i rozwijały się w pokoju. Ciebie prosimy:
Z – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Bądźcie wytrwali i niezachwiani.* Módlmy się za upadających na duchu, za wątpiących i zasmuconych, aby moc Chrystusowego zwycięstwa przemieniła ich serca. Ciebie prosimy:
Z – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Oto ogłaszam wam tajemnicę (...) wypełni się słowo, które zostało napisane.* Módlmy się za nas samych, abyśmy z wiarą przyjęli zaszczerpione w nas słowo Boże i nim żyli. Ciebie prosimy:
Z – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Panie, przemień nasze serca swoją łaską, abyśmy składali Tobie dziękczynienie za wszelakie zwycięstwo dobra nad złem, teraz i po wszystkie wieki wieków.
Z – Amen.

WZÓR III

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Zostaliśmy przemienieni przez zwycięstwo naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Pełni ufności przedstawmy Bogu nasze prośby:
 (L – Po każdym wezwaniu na znak zgody odpowiemy: *Amen.*)

L – Niech spragnieni prawdy i dobra dotrą do źródeł zbawienia.

Z – Amen.

L – Niech chrześcijanie odnajdą pełną widzialną jedność.

Z – Amen.

L – Niech pasterze wspólnot służą im w mocy i łagodności Chrystusa.

Z – Amen.

L – Niech małżeństwa, rodziny i sąsiedztwa będą miejscami miłości i przebaczenia.

Z – Amen.

L – Niech poddawani pokusom doznają zwycięstwa dobra nad złem.

Z – Amen.

L – Niech umierający przejdą do domu Ojca z ufnością i pokojem.

Z – Amen.

L – Niech każdy z nas przemienia się z dnia na dzień ku większej chwale Pana.

Z – Amen.

P – Bogu niech będą dzięki za odniesione zwycięstwo nad grzechem i śmiercią, które jest w Jezusie Chrystusie Panu naszym.

Z – Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół Polskokatolicki)

P – Jako dzieci jednego Boga, zgromadzeni w Jego domu, prosimy razem:

L – Módlmy się za wszystkich wyznawców Chrystusa, aby w swoim życiu byli dobrymi świadkami Boga dla świata. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za naszych pasterzy, aby nauczając powierzony sobie lud, sami byli wzorem życia według Ewangelii. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się o umocnienie wiary wątpiących, aby Bóg Ojciec natchnął ich nadzieją zakorzenioną w Ewangelii. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się o męstwo potrzebne do niesienia naszego krzyża na co dzień. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za nas samych, abyśmy potrafili otworzyć nasze serca na słowa Boże. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

P – Boże Wszechmogący, który jesteś Ojcem wszystkich wierzących, wysłuchaj nasze prośby i prowadź nas drogami Twoich przykazań. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Z – Amen.

WZÓR V

(opracowanie: Kościół Ewangelicko-Methodystyczny)

- P** – Pan nasz, Jezus Chrystus, zwyciężył śmierć! Przez swą mękę, śmierć i zmartwychwstanie ofiarował swym wiernym dar życia wiecznego. Przyniósł światu nadzieję pośród beznadziei, światło pośród ciemności i miłość pośród nienawiści. On nam dał pokój, abyśmy tym pokojem dzielili się z innymi, przekraczając wszelkie linie podziałów, które przez wieki tak pracowicie wytyczaliśmy. Prośmy Go więc, aby pomógł nam być swoimi świadkami nie tylko w słowie, ale również w czynie!
- L** – Módlmy się za wszystkie Kościoły i wspólnoty chrześcijańskie, aby Ten, który zwyciężył śmierć, był również Tym, który uleczy nasze bolesne rany podziałów. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za Zwierchników wszystkich Kościołów, aby napełnieni mocą z wysokości wytrwale nieśli wiernym poselstwo Chrystusa i nieustannie pracowali na rzecz jedności wszystkich dzieci Bożych. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za wszystkich chrześcijan angażujących się w ruch ekumeniczny, aby Pan błogosławił ich wysiłki, przygotowujące fundament przyszłej jedności. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za naszą ojczyznę i jej mieszkańców – młodych i starszych, za dzieci, kobiety i mężczyzn, za polityków i tych wszystkich, od których zależy przyszłość naszego narodu, aby Pan

dodawał im mądrości i pomagał rzetelnie pełnić publiczną służbę. Ciebie prosimy:

- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za Europę, za kraje które należą do Unii i te, które jeszcze znajdują się poza jej strukturami, aby Bóg wyrównywał dysproporcje pomiędzy nimi i pozwolił mieszkańcom naszego kontynentu cieszyć się pokojem i dobrobytem. Módlmy się za sportowców, którzy uczestniczyć będą w Olimpiadzie i piłkarskich mistrzostwach oraz za kibiców – aby te wielkie sportowe wydarzenia nie przysłoniły tego, co najważniejsze – sprawy Bożej. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za całą ziemię, za wszystkich jej mieszkańców niezależnie od ich narodowości, rasy, koloru skóry i religii. Módlmy się, aby piękno przyrody mogło nas zawsze cieszyć i abyśmy potrafili we właściwy sposób troszczyć się o to, co podarował nam sam Stwórca. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nas samych i za wszystkich, którzy dziś gromadzą się w duchu jedności, byśmy posileni słowem Boga wiernie pełnili służbę pojednania w naszych rodzinach, zakładach pracy, wśród przyjaciół i w Kościołach. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Panie Jezu Chryste, zwycięzco śmierci! Prosimy, aby Twoja obecność wśród nas przez Ducha Świętego napełniała nas odwagą w pełnieniu naszej służby. Spraw, byśmy nie ustawali w wysiłkach na rzecz pojednania pomiędzy ludźmi i Kościołami, by nasze świadectwo było czytelne i skuteczne w podzielonym świecie, by ludzie, patrząc na nas, widzieli cząstkę Twojej miłości, tej miłości, która zaprowadziła

Cię na Golgotę, abyśmy mogli stać się uczestnikami życia wiecznego w Twoim Królestwie. Który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym po wszystkie wieki wieków!

Z – Amen.

WZÓR VI

(opracowanie: Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny)

- P** – Wszechmogący Bóg w niezmierzonej Swej łaskawości, dla nas i dla naszego zbawienia, przed wiekami posłał na świat Swego Jednorodzonego Syna Chrystusa Pana. Poprzez Jego Wcielenie się jednoczące pełnię boskiej natury z pełnią ludzkiej natury oraz życie, śmierć i zmartwychwstanie dokonało się nasze zbawienie. Upadł mur ludzkiego grzechu i egoizmu dzielący Boga i człowieka. Odrodziła się rajska jedność Stwórcy i stworzenia. Ta jedność to nie tyle dar, który jest nam darowany na stałe ale zadanie, które mamy zrealizować. Codziennie bowiem naruszamy ją większymi bądź mniejszymi konfliktami i nieporozumieniami. Świadomi niedoskonałości obecnej jedności poszukujemy dróg jej doskonalenia i pogłębiania. Świadomi własnej niemocy prosimy o nią Pana, wołając:
- L** – Módlmy się za wszystkie Kościoły i wspólnoty chrześcijańskie, za ich duchownych i lud, aby skutecznie szukali płaszczyzn pojednania i podejmowali wciąż nowe wysiłki zmierzające ku przełamywaniu wszelkich barier. Niechaj ich modlitwa o uleczenie rany podziału będzie skuteczną i wysłuchaną. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za całą ziemię i wszelkie stworzenie które ją napędzia: ludzi, zwierzęta, rośliny. Nam daj Boże mądrość być opiekunami

naszych mniejszych braci. Niechaj pod naszą ręką spokojnie żyje tygrys i królik, a lasy, rzeki, łądy i morza niechaj cieszą nas swą czystością i naturalnym pięknem. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za jednoczącą się Europę, za kraje które w trudnych czasach kryzysu duchowego i ekonomicznego pamiętają jakie są ich korzenie, skąd pochodzą i kim winne się stać. Niechaj duch braterstwa i współodpowiedzialności pokona partykularne interesy i scementuje europejską jedność, tak młodą choć już zagrożoną. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za naszą Ojczyznę. Za jej mieszkańców – naszych braci, którzy tak cudownie upiększają nasz świat swą różnorodnością. Naucz nas Panie ubogacać się tym co wnoszą do naszego życia. Naucz nas kochać ich za uśmiech, który malują na naszych twarzach. Naucz nas wybaczać im pomyłki i upadki bo sami popełniamy ich znacznie więcej. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za wszelkie Zwierzchności: religijne, polityczne, samorządowe, by duch pojednania i zgody kierował ich myślami i poczynaniami. Niechaj braterstwo, solidarność i miłość staną się duchem wielkich Unii Europejskich i małych porozumień sąsiedzkich. Niechaj każda władza i każdy człowiek stanie się siewcą jedności na tym polu, które powierzył mu Pan. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Módlmy się za nas samych i za wszystkich, którzy dziś gromadzą się wokół bożego ołtarza miłości i jedności. Prośmy by Pan dał nam siłę i odwagę trwać w posłudze budowania zgody i porozumienia. Niechaj wspiera nas i inspiruje by dzień jedności nie był zbyt odległym. Ciebie prosimy:

Z – Wysłuchaj nas, Panie!

P – Najmiłociwszy Boże w Trójcy Jedyny! Jako niepodzielna Trójca i jako troista Jedność jesteś dla nas wzorem jedności. Różnorodny i jednolity zarazem. Nie ujednolicający lecz ubogacający różnorodnością. Naucz nas budowania jedności na fundamencie niepowtarzalności i różnorodności każdego człowieka, narodu i Kościoła. Uczyń nas wielką rodziną gdzie bracia są po to różnorodni by wzajemnie się wspierać i dopełniać.

Panie Jezu Chryste! W Swym wcieleniu pokazałeś, że Bóg i człowiek mogą mieszkać w jednym ciele, bez zmieszania i zlania, w pełniej harmonii i przyjaźni. Daj nam tu na ziemi być wiernym odbiciem tej boskiej jedności.

Niechaj wieloma ustami lecz jednym sercem błogosławione będzie Twoje imię: Ojca i Syna i Świętego Ducha

Z – Amen.

2. Modlitwy dodatkowe

DZIEŃ I

Przemienieni przez Chrystusa Sługę

P – Panie, nieposłuszeństwo Adama i Ewy przyniosło nam cierpienie i śmierć, a rodzina ludzka została zraniona i rozdarta. Zmiłuj się nad nami!

Z – *Zmiłuj się nad nami!*

P – Chryste, uczyniliśmy nieczułymi nasze serca, gdy pouczałeś nas przez sługi Twego słowa. Zmiłuj się nad nami!

Z – *Zmiłuj się nad nami!*

P – Panie, Ty wiesz, że nie usłużyliśmy Tobie w naszych braciach i siostrach. Zmiłuj się nad nami!

Z – *Zmiłuj się nad nami!*

P – Niech się zmiłuje nad nami Bóg Wszechmogący, a odpuściwszy nam grzechy, doprowadzi nas do życia wiecznego.

Z – Amen.

DZIEŃ II

Przemienieni przez cierpliwe oczekiwanie na Pana

P – Panie, zanosimy do Ciebie modlitwę.
O dar patrzenia na nasze życie w świetle Twojej mądrości, Ciebie prosimy!

Z – *Wysłuchaj nas, Panie!*

P – O boski dar cierpliwości w sytuacjach, gdy zawodzi ludzka sprawiedliwość, Ciebie prosimy!

Z – *Wysłuchaj nas, Panie!*

P – O umiejętność modlitwy i czekania tam, gdzie tylko Twój dar może zaradzić naszej potrzebie, Ciebie prosimy!

Z – *Wysłuchaj nas, Panie!*

P – Wysłuchaj, Boże, naszego wołania, i spraw, abyśmy mogli rozeznawać pełnię Twojej sprawiedliwości, przez Chrystusa, Pana naszego.

W – Amen.

DZIEŃ III

Przemienieni przez Cierpiącego Sługę

P – Krzyż to znak zwycięstwa: Dlatego wołamy: uwielbiamy Cię, Panie!

Z – *Uwielbiamy Cię, Panie!*

P – Za Twój krzyż – tron prawdy i trybunał miłosierdzia.

Z – *Uwielbiamy Cię, Panie!*

P – Za Twój krzyż – drzewo życia i źródło łaski.

Z – *Uwielbiamy Cię, Panie!*

P – Za Twój krzyż – znak sprzeciwu i znak nadziei.

Z – *Uwielbiamy Cię, Panie!*

P – Panie, Ty umarłeś na krzyżu, aby *rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno*. Daj nam zrozumieć naukę płynącą z krzyża, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Z – Amen.

DZIEŃ IV

Przemienieni przez zwycięstwo Pana nad złem

P – Przyjście królestwa Bożego jest porażką królestwa Szatana. Jezus, gdy zwycięża kusiciela na pustyni i uwalnia ludzi spod władzy złych duchów, uprzedza wielkie zwycięstwo godziny swojej Męki. Oto władca tego świata zostaje wyrzucony precz. W ostatniej prośbie Modlitwy Pańskiej – *Ale nas zbaw ode Złego* – modlimy się do Boga, by okazał zwycięstwo, już odniesione przez Chrystusa. W duchu tej prośby wołajmy: Wybaw nas, Panie!

Z – *Wybaw nas, Panie*

P – Od zła wszelkiego.

Z – *Wybaw nas, Panie!*

P – Od grzechu każdego.

Z – *Wybaw nas, Panie!*

P – Od zasadzek złego ducha.

Z – *Wybaw nas, Panie!*

P – Od nienawiści i wszelkiej złej woli.

Z – *Wybaw nas, Panie!*

P – Od śmierci wiecznej.

Z – *Wybaw nas, Panie!*

P – Wybaw nas, Panie, od zła wszelkiego, i wspomagaj nas w swoim miłosierdziu, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Z – Amen.

DZIEŃ V

Przemienieni przez pokój zmartwychwstałego Pana

P – Do zmartwychwstałego Pana zanieśmy modlitwę za chrześcijan i wszystkie ludy ziemi: Obdarz nas pokojem!

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Udziel narodom błogosławieństwa pokoju.

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Wspieraj ekumeniczne wysiłki Twoich uczniów.

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Wejrzyj na tych, których postawiłeś na czele swojej ouczarni.

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Umacniaj miłość małżonków.

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Pojednaj zwaśnione rodziny, sąsiedztwa i środowiska.

Z – *Obdarz nas pokojem!*

P – Stań, Panie, pośród nas i obdarz nas jednością i pokojem, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Z – Amen.

DZIEŃ VI

Przemienieni przez niezawodną miłość Boga

P – Do Tego, który jedyny jest godzien wiary, wołajmy: Amen – wierzę!

Z – *Amen – wierzę!*

P – W jedynego Boga: Ojca, Syna i Ducha Świętego.

Z – *Amen – wierzę!*

P – W Syna Bożego, który stał się człowiekiem.

Z – *Amen – wierzę!*

P – W Jego śmierć, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie.

Z – *Amen – wierzę!*

- P** – W dar Ducha Świętego.
Z – *Amen – wierzę!*
P – W powtórne przyjście Chrystusa w chwale.
Z – *Amen – wierzę!*
P – W Jego łaskę silniejszą niż grzech.
Z – *Amen – wierzę!*
P – W Jego miłość mocniejszą niż nienawiść i śmierć.
Z – *Amen – wierzę!*
P – W zmartwychwstanie ciała i życie w królestwie bez końca.
Z – *Amen – wierzę!*
- P** – Wejrzyj, Panie, na wiarę swojego Kościoła, który pielgrzymuje po świecie, i doprowadź swoje dzieci do oglądania twarzy w twarz blasku Twojego majestatu, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
Z – Amen.

DZIEŃ VII

Przemienieni przez Dobrego Pasterza

- P** – Pan nas nie opuścił, nie pozostawił nas bezbronnymi. Jego „kij i laska pasterska” wiodą nas przez wszystkie życiowe doświadczenia. Jest On Dobrym Pasterzem. Dlatego wołamy: Dziękujemy Ci, Panie!
Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*
P – Za życie i wszystkie dary, jakimi nas umocniłeś.
Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*
P – Za dar Twego Słowa.
Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*
P – Za wytrwanie w wierze.
Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*
P – Za wiarygodnych świadków Twojej Ewangelii.
Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*
P – Za wszystko, czego nie sposób wyliczyć ani sobie uświadomić.

Z – *Dziękujemy Ci, Panie!*

- P** – Dziękujemy Ci, Panie, za wszelkie dary, których nam udzieliłeś, abyśmy nie ustali w drodze i nie osłabli w walce duchowej, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
Z – Amen.

DZIEŃ VIII

Zjednoczeni w Królestwie Chrystusa

- P** – Ze starożytnej homilii:
 „Gotowy już jest niebiański tron, w pogotowiu czekają słudzy, już wzniesiono komnatę godową, zastawiono stoły, przyozdobiono wieczne mieszkanie, otwarto skarby dóbr wiekuiстых, a królestwo niebieskie, przygotowane od założenia świata, już otwarto.”
 Z wielkim pragnieniem przebywania z Chrystusem, uwielbiamy Go, wołając: Bądź wywyższony na wieki!
- Z** – *Bądź wywyższony na wieki!*
P – Panie czasu i wieczności.
Z – *Bądź wywyższony na wieki!*
P – Pierworodny spośród umarłych.
Z – *Bądź wywyższony na wieki!*
P – Który posiadasz klucze śmierci i otchłani.
Z – *Bądź wywyższony na wieki!*
P – Który jesteś Panem panujących i Królem królujących.
Z – *Bądź wywyższony na wieki!*
P – Który byłeś, który jesteś i który przychodzisz.
Z – *Bądź wywyższony na wieki!*
- P** – Tobie chwała, prawdziwy Zwycięzco, Chryste, nasz Panie, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
Z – Amen.

3. Utwory muzyczne i inne teksty

Jak zwycięsko kroczy Jezus

Melodia: E.O. Excell (1851-1921); tekst: G.H. Kühn (1863-1914)

1. Jak zwy - cię - sko kro - czy Je - zus przez ten
 2. Lu - du Bo - ży, ro - dzie świę - ty, zgro - madź
 3. Gdy od - wa - ga cię o - pu - szcza, ga - śnie
 4. Jak ra - do - śnie du - sze wo - lać z błę - dnych

4
 świat! Wier - ne Je - mu woj - sko i - dzie
 się, pod - noś w nie - bo wciąż przy - czyn - ne
 żar, to o - ży - wi cię na no - wo
 dróg i pro - wa - dzić je do świę - tych

7
 za Nim w ślad. A gdzie ży - cie
 mo - dły swe, proś, za - świad - czaj,
 Du - cha dar! Więc spo - głą - daj,
 Zbaw - cy nóg! Jak to bę - dzie,

10
 no - we wno - si Du - cha wiew,
 pra - cuj, pó - ki sta - nie tchu,
 na Je - zu - sa świę - ty krzyż,
 kie - dy po - śród raj - skich pól

13
 tam roz - brzmie - wa chwa - ly prze - ra - do - sny śpiew.
 śle - pych, chro - mych pro - wadź, śpią - cych budź ze snu!
 on u - zbro - i swo - ich świad - ków si - łą z wyż!
 swo - ich goś - ci na we - se - le zwo - la Król!

17 z wszyst - kich
 1-4. Bra - - cia, sios - try, pój - dźcie pój - dźcie z wszyst - kich
 1-4. Bra - cia, sios - try, pój - dźcie

20
 stron,
 stron, wiedź - - cie lu - dzi przed Ba -
 wiedź - cie wszyst - kich lu - dzi

23
 ran - ka tron! Bra - - cia,
 przed Ba - ran - ka tron! Bra - cia, pój - dźcie,

26
 sios - try, pój - dźcie z wszyst - kich stron,
 sios - - try, ...

29
 Wiedź - cie wszyst - kich lu - dzi przed Ba - ran - ka tron!

1. Jak zwycięsko kroczy Jezus przez ten świat!
Wierne Jemu wojsko idzie za Nim w ślad.
A gdzie życie nowe wnosi Ducha wiew,
tam rozbrzmiewa chwały przeradosny śpiew.
2. Ludu Boży, rodzie święty, zgromadź się,
podnoś w niebo wciąż przyczynie modły swe,
proś, zaświadcza, pracuj, póki stanie tchu,
ślepych, chromych prowadź, śpiących budź
ze snu!
3. Gdy odwaga cię opuszcza, gaśnie żar,
to ożywia cię na nowo Ducha dar!
Więc spoglądaj na Jezusa święty krzyż,
on uzbroi swoich świadków siłą z wyż!
4. Jak radośnie dusze wołać z błędnych dróg
i prowadzić je do świętych Zbawcy nóg!
Jak to będzie, kiedy pośród rajskich pól,
swoich gości na wesele zwoła Król!

Ref. Bracia, siostry, pójdźcie z wszystkich stron,
wiedźcie ludzi przed Baranka tron!
Bracia, siostry, pójdźcie z wszystkich stron,
wiedźcie wszystkich ludzi przed Baranka tron!

Ektenia błagalna

S. Panasiuk, oprac. Anna Czerewacka

Pa - - nie, zmi - łuj się, Pa - - nie
zmi - łuj się, Pa - - nie zmi - łuj się.

Kyrie

mel.: Warszawa (1874)

Śpiewnik Ewangelicki, Bielsko-Biała 2002

Ky - ri - e e - lei - son
Chri - ste, e - lei - son.
Ky - ri - e e - lei - son.

Ciągły niepokój na świecie

Melodia i słowa: Zofia Jasnota (1971)

Śpiewnik Ewangelicki, Bielsko-Biała 2002

Ciąg - ty nie - po - kój na świe - cie,
woj - ny i woj - ny bez koń - ca.
Jak - że nie - pew - na jest zie - mia,
ję - kiem i gnie - wem drga - ją - ca!

Ref. Po - kój zo - sta - wiam wam, po - kój swój
da - ję wam, nie tak jak da - je
dzi - siaj świat - po - wie - dział do nas Pan.

1. Ciągły niepokój na świecie,
wojny i wojny bez końca;
Jakże niepewna jest ziemia,
jękiem i gniewem drgająca.

Ref. Pokój zostawiam wam,
pokój Mój daję wam;
nie tak, jak daje dzisiaj świat,
powiedział do nas Pan.
(..)

3. Pokój budować na co dzień
w sobie, w rodzinie, przy pracy;
nasze mozolne wysiłki
Pan swoją łaską wzbogaci.

4. Błogosławiony jest człowiek,
pokój niosący dokoła;
słowem Chrystusa wierzący,
których nic zmienić nie zdoła.

Hymn

na 28. Kongres Ekumeniczny, który miał miejsce w Cieszylinie (21-28.08.1995),
pod hasłem *Odnów nas przez modlitwę i pracę – ora et labora*,
skomponowany przez Wojciecha Kilara (Katowice, 27 maja 1994),
zadedykowany: *Księdzu Józefowi Budniakowi*

Księdzu Józefowi Budniakowi

Mestaso **HYMN**

KRÓLUJ NAM CHRYSIE PO WIECZNY CZAS ZAWSZE I WSZĘDZIE TY PROWADZ NAS

BĄDZ NASZĄ DROGĄ UCZYŃ TEN CUD ABYŚMY BYLI JEDNO BOŻY LUD

BĄDZ NASZĄ PRAWDĄ SPEŁŃ OJCA PLAN ABYŚMY BYLI JEDNO A — MEN

BĄDZ NASZYM ŻYCIEM DAJ POKÓJ NAM ABYŚMY BYLI JEDNO A — MEN

A — MEN

Wojciech Kilar
Katowice 27 maja AD 1994

Króluj nam Chryste po wieczny czas.
Zawsze i wszędzie Ty prowadź nas.
Bądź naszą Drogą, uczynj ten cud,
abyśmy byli jedno, Boży lud.

Bądź naszą Prawdą, spełń Ojca plan,
abyśmy byli jedno. Amen.
Bądź naszym Życiem, daj pokój nam,
abyśmy byli jedno. Amen. Amen.

Przewyciężajmy wszelkie spory...

Fragment kazania ks. Zygmunta Michelisa, luteranina, wygłoszonego podczas ekumenicznego nabożeństwa 22 stycznia 1962 r. w ewangelicko-augsburskim kościele Trójcy Świętej w Warszawie

Bracia i Siostry, z coraz większą gorliwością pełniemy nasze zadanie. Przewyciężajmy wszelkie spory, służmy sobie nawzajem w miłości i módlmy się jedni za drugich.

A teraz pragnę się odnieść do modlitwy naszych braci katolików, którą sam słyszałem na nabożeństwie ekumenicznym u Św. Marcina, pamiętnego dnia 10 stycznia [1962], a więc niedawno. Zapamiętałem ich słowa: „Panie Boże, pragniemy jedności, pokaż nam drogę i daj nam poznać Twoją godzinę”. (...)

Wróćmy do swoich Kościołów, idźmy na następne nabożeństwa, jeszcze trwają Dni Modlitwy Tygodnia Ekumenicznego, ale zabierzmy ze sobą z dzisiejszego wieczoru to ostatnie słowo hymnu o miłości wielkiego Apostoła: „a teraz zostaje wiara, nadzieja i miłość, ale Największa jest miłość” (1 Kor 13,13).

Ku Tobie, Zbawicielu, Światłości świata, kierujemy nasze myśli i uczucia. U Twoich stóp składamy ofiarę miłości i wiary, najgłębszej czci i serdecznego oddania. (...)

Przebacz nam, umiłowany Zbawicielu, nasze zaniedbania, nasze upadki i grzechy. Zmiłuj się nad nami i udziel nam Ducha Świętego, abyśmy nie tylko mieli dobre chęci, lecz i ofiarne męstwo dla świadczenia o Tobie i o Twojej prawdzie, abyśmy przyznawali się do Ciebie nie tylko w Kościele, ale i w świecie – przez nasze słowa, czyny, cierpienia i ofiary. (...)

Buduj Kościół swój jedyny, powszechny, zgromadź w nim wiernych ze wszystkich stron świata i ze wszystkich narodów, i ze wszystkich wyznań, i daj nam oglądać jasność oblicza Twego na wieki. Przemija świat, trwa Królestwo Twoje.

Maranatha! Przyjdź rychło, Panie! Amen.

4. Polska – kontekst ekumeniczny

Rys historyczny

Chrześcijaństwo na terenie Polski ma ponad 1000-letnią historię. Pierwsze wspólnoty chrześcijańskie pojawiły się w wyniku wpływu misji Cyryla i Metodego. Organizacja życia kościelnego w Polsce dokonała się za panowania pierwszego historycznego władcy Mieszka I z rodu Piastów, który zjednoczył plemiona słowiańskie zamieszkałe w dorzeczu Wisły. Za umowną datę założenia państwa polskiego jest często przyjmowany rok 966, kiedy Mieszko I ze swymi poddanymi przyjął chrzest.

Pierwszą stolicą państwa było Gniezno, gdzie w roku 1000 odbył się zjazd trzech monarchów: niemieckiego, czeskiego i polskiego. Ustanowiono tam pierwsze arcybiskupstwo, które miało samodzielną jurysdykcję. Pierwszym koronowanym królem Polski został w 1025 r. Bolesław Chrobry, który znacznie poszerzył granice państwa i wspierał akcje misyjne.

Wiek XV i XVI nazywane są w „złotym wiekiem” w historii Polski. Był to czas największej świetności politycznej, gospodarczej i kulturalnej. W tym czasie dotarły także do Polski idee Reformacji. Nauki Marcina Lutra znalazły zwolenników wśród mieszczaństwa, Jana Kalwina i Ulryka Zwingliego – wśród szlachty (dawnej warstwy rycerskiej). Polska na tle krajów zachodnich, wyniszczających się w wojnach religijnych, stała się wówczas schronieniem dla dysydentów protestanckich i Żydów. Na ziemiach polskich od początku znajdowali swoje miejsce i dogodne warunki rozwoju obcy przybysze: przede wszystkim Żydzi (od XII w.), Karaimi (od XII w.), muzułmanie (Tatarzy Polscy od XIV w.).

W XVII wieku nastąpił okres kontrreformacji, czas, w którym m.in. pozbawiono protestantów praw politycznych, zmuszono arian (Braci Polskich) do emigracji, co w konsekwencji doprowadziło do zahamowania rozwoju polskiego ewangelicyzmu.

Państwo przetrwało do roku 1795, kiedy terytorium zostało podzielone pomiędzy trzech zaborców: Królestwo Prus, Imperium Rosyjskie i Austrię (tzw. rozbiory Polski). Przez 123 lata Polska nie istniała na mapie Europy. Niepodległość podzielonego państwa Polacy usiłowali odzyskać podczas kolejnych zrywów narodowych, takich jak: Powstanie Kościuszkowskie (1791 r.), Powstanie Listopadowe (1830 r.), udział w Wiośnie Ludów (1848 r.), Powstanie Styczniowe (1863 r.) oraz w czasie I wojny światowej (Legiony Polskie, 1914 r.). Wolność i niepodległość Polska odzyskała dopiero w 1918 r.

Lata międzywojenne (1918-1939) to lata trudu odbudowy państwowości kraju po niszczącej polityce zaborców i zniszczeniach wojennych. Krótki okres 20 lat niepodległości był czasem szybkiego rozwoju. Polska pomyślnie wyszła z ogólnoświatowego kryzysu gospodarczego przełomu lat 1920-1930, rozwinęła przemysł, wprowadziła powszechną oświatę, stworzyła warunki do rozwoju nauki i kultury oraz wprowadziła procedury demokratyczne.

Jednym z najtragiczniejszych okresów w historii Polski był czas II wojny światowej (1939-1945). Kiedy 1 września 1939 r. nazistowskie Niemcy uderzyły na Polskę, Polacy przez 6 tygodni zmagali się z przeważającą siłą militarną. Sytuacja Polski stała się jeszcze trudniejsza, gdy 17 września 1939 r. na wschodnie tereny Rzeczypospolitej zbrojnie wkroczyła radziecka Armia Czerwona.

Polacy walczyli na wielu frontach świata: w Norwegii, Anglii, we Włoszech, w Holandii, w Związku Radzieckim, na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Liczbę ofiar wojny szacuje się na ponad 6 milionów obywateli Polski.

Na terenie okupowanej przez Niemców Polski powstała konspiracyjna Armia Krajowa oraz podziemne struktury państwowe. W sierpniu 1944 r. w Warszawie wybuchło powstanie, w którym zginęło ok. 200 tys. powstańców i cywilnej ludności. Reszta ludności została wysiedlona, a stolica systematycznie wyburzana (95%) przez hitlerowców.

Po wojnie, w 1945 r. na mocy traktatów zawartych przez Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i ZSRR w Jałcie i Poczdamie, Polska znalazła

się w strefie wpływów sowieckich i stała się republiką socjalistyczną. Jej dotychczasowe granice przesunięto. Ziemie wschodnie oddano ZSRR, a granicę zachodnią przesunięto do linii rzek Odry i Nysy. Obie te decyzje miały dalekosiężne skutki polityczne, gospodarcze oraz społeczne. Przesiedlono miliony ludzi.

Pod koniec lat 70-tych doszło do załamania gospodarczego kraju, narastało niezadowolenie społeczne, na podłożu którego w 1980 roku powstał potężny ruch oporu społecznego. Z niego wyłonił się związek zawodowy „Solidarność” pod przewodnictwem Lecha Wałęsy, pozyskując 10 milionów członków. Przemiany polityczne w ZSRR („pierestrojka” M. Gorbaczowa) oraz potężny ruch związkowo-niepodległościowy w Polsce przyczyniły się do przemian demokratycznych w Europie, a Polsce przyniosły suwerenność.

W 1989 nastąpiła zmiana ustroju politycznego na demokrację parlamentarną i powrót do gospodarki rynkowej. Odbyły się pierwsze wolne wybory parlamentarne, zaczęły powstawać nowe partie polityczne i organizacje pozarządowe. W dziedzinie polityki zagranicznej Polska włączyła się w 1999 r. w międzynarodowe struktury bezpieczeństwa NATO i wymiany ekonomicznej (WTO, OECD). Od 2004 roku Polska została członkiem Unii Europejskiej, co okazało się jedną z najważniejszych decyzji w minionych latach.

Sytuacja wyznaniowa

Największym Kościołem w Polsce jest Kościół Rzymskokatolicki (ok. 95% ludności). Kościół ten odegrał dużą rolę w zachowaniu polskości i niepodległości na przestrzeni dziejów, zwłaszcza w czasie zaborów (1772-1918) i okresu komunizmu (1945-1989). Był ostoją dla ruchu społeczno-narodowego „Solidarność”, który doprowadził do demokratycznych zmian w Polsce i Europie. Duże znaczenie dla przemian społeczno-politycznych lat 80-tych XX wieku miał wybór Polaka na papieża. Jan Paweł II znany jest w całym świecie jako orędownik szacunku dla różnych religii, pokoju między narodami, godności i wolności ludzkiej.

Drugim co do wielkości Kościołem jest Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny (ok. 550 tys. wyznawców). Jego początki sięgają czasów misji świętych: Cyryla i Metodego. Od czasów króla Kazimierza Wielkiego (XIV w.) wierni tego Kościoła uczestniczą w życiu państwa polskiego. Od 1925 r. Kościół Prawosławny posiada status Kościoła autokefalicznego.

Z tradycji Reformacji XVI wieku wywodzą się Kościoły: Ewangelicko-Augsburski (luterkański – ok. 80 tys. wyznawców) i Ewangelicko-Reformowany (kalwiński – ok. 4 tys. wyznawców). Od XIX wieku istnieje w Polsce Kościół Ewangelicko-Methodystyczny (ok. 6 tys. wyznawców) oraz Kościół Chrześcijan Baptystów (ok. 6 tys. wyznawców).

Istnieją również dwa Kościoły (powstałe na przełomie XIX i XX wieku) o charakterze lokalnym, należące do rodziny Kościołów Starokatolickich: Kościół Starokatolicki Mariawitów i Kościół Polskokatolicki. Geneza Kościoła Starokatolickiego Mariawitów (ok. 25 tys. wyznawców) jest ściśle związana z osobą Marii Franciszki Kozłowskiej i otrzymanym przez nią w 1983 r. objawieniem Dzieła Wielkiego Miłosierdzia Bożego. Mariawici wyodrębnili się z Kościoła Rzymskokatolickiego 1906 r. Kościół Polskokatolicki powstał na gruncie Polonii amerykańskiej pod przewodnictwem ks. Franciszka Hodura (ok. 22 tys. wyznawców). Należy do Unii Utrechckiej.

W 1596 r. w wyniku tzw. unii brzeskiej część duchownych prawosławnych i wyznawców prawosławia uznała papieża za widzialną głowę Kościoła i przyjęła dogmaty katolickie, zachowując bizantyjski ryt liturgiczny. Powstał wówczas Kościół greckokatolicki (unicki), który liczy obecnie ok. 100 tys. wyznawców. W Polsce obecne są także mniejsze Kościoły protestanckie, m.in. Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Zielonoświątkowy, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego. Niektóre spośród Kościołów działających w Polsce zrzeszone są w Aliansie Ewangelicznym. W Polsce działają również inne Kościoły i związki wyznaniowe (razem około 150 tys. wyznawców), w tym Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Karaimski Związek Religijny oraz Muzułmański Związek Religijny.

Sytuacja ekumeniczna

W minionych wiekach Polska była dużo bardziej zróżnicowana pod względem wyznaniowym i szczyła się długą tradycją wolności, tolerancji religijnej i współpracy ekumenicznej. Współczesny krajobraz religijny jest konsekwencją wielu wydarzeń historycznych, a w szczególności II wojny światowej, związanych z nią zmian granic i masowych migracji ludności.

Historyczne tradycje ekumenizmu w Polsce sięgają XVI wieku. W 1570 roku wielkim wydarzeniem była Ugoda Sandomierska zawarta przez luteran, reformowanych i braci czeskich. W 1777 roku między luteranami i reformowanymi zawarto Unię Sielecką, natomiast w latach 1828 – 1849 istniała bliska współpraca luteran i reformowanych, którzy posiadali wspólny Konsystorz.

Pierwszą w Polsce organizacją międzywyznaniową był powstały w 1923 roku Oddział Krajowy Światowego Związku Krzewienia Przyjaźni między Narodami za pośrednictwem Kościołów. W pierwszych latach swego istnienia Oddział Krajowy był płaszczyzną spotkań sześciu Kościołów ewangelickich tradycji luterkańskiej, reformowanej i ewangelicko-unijnej, miejscem rozstrzygnięć różnych spornych kwestii, a także podejmowanych wspólnie akcji. Po przystąpieniu w 1930 roku do Oddziału Krajowego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, nastąpiło historyczne spotkanie we wspólnej organizacji dwóch odmiennych tradycji chrześcijańskich – ewangelicyzmu i prawosławia.

Pod koniec 1942 roku utworzona została Tymczasowa Rada Ekumeniczna. Opracowano ekumeniczne „Wyznanie Wiary Polskich Chrześcijan” (Konfesja Polska), formułujące zasady dogmatyczne uznane za wspólne dobro.

Oficjalne ukonstytuowanie się Polskiej Rady Ekumenicznej nastąpiło w Warszawie 15 listopada 1946 roku z udziałem delegatów reprezentujących 12 wyznań. Prezesem PRE został ks. Zygmunt Michelis (1890-1977), duchowny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

Do końca lat sześćdziesiątych stosunki między Polską Radą Ekumeniczną a Kościołem Rzymskokatolickim miały charakter nieoficjalny. W okresie tym wielu duchownych, zakonnych i świeckich wyznawców Kościoła Rzymskokatolickiego zaczynało uczestniczyć w nabożeństwach z okazji Tygodnia Modlitwy o Jedność Chrześcijan, organizowanych przez Kościoły członkowskie PRE.

Pierwsze nabożeństwo ekumeniczne w świątyni katolickiej z udziałem zaproszonych przedstawicieli innych wyznań chrześcijańskich, zostało odprawione w kościele Św. Marcina w Warszawie dnia 10 stycznia 1962 r. W roku bieżącym (2012) przypada 50. rocznica tego wydarzenia.

W latach siedemdziesiątych (1974) powstała Komisja Mieszana Polskiej Rady Ekumenicznej i Komisji Episkopatu ds. Ekumenizmu. W ten sposób zostały nawiązane oficjalne kontakty między Kościołem Rzymskokatolickim a PRE. W 1977 r. Komisja Mieszana powołała Podkomisję ds. Dialogu, która miała się zajmować rozmowami na tematy teologiczne.

Dwadzieścia lat później (1997), na bazie dotychczasowej współpracy, powołano Komisję ds. Dialogu Konferencji Episkopatu Polski i Polskiej Rady Ekumenicznej. Wśród ważnych osiągnięć we współpracy PRE z Kościołem Rzymskokatolickim szczególnie dwa wydarzenia zasługują na uwagę:

- Podpisanie w 2000 r. przez zwierzchników sześciu Kościołów członkowskich Polskiej Rady Ekumenicznej oraz Kościoła Rzymskokatolickiego dokumentu „Sakrament Chrztu znakiem jedności”, w którym sygnatariusze deklarują wzajemne uznawanie ważności chrztu.
- Wydanie w 2009 r. książki „W drodze za Chrystusem. Kościoły chrześcijańskie w Polsce mówią o sobie”, stanowiącej autoprezentację Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej oraz Kościoła Rzymskokatolickiego. Po raz pierwszy w powojennej historii Kościoły w Polsce wspólnie, w jednej publikacji mówią o sobie.

Od 2000 r. Komisja ds. Dialogu zajmuje się kwestią małżeństw o różnej przynależności wyznaniowej. W roku 2009 zaprezentowany został projekt dokumentu ekumenicznego dotyczącego małżeństw mieszanych wyznaniowo.

Warto zauważyć, że Papież Jan Paweł II oraz Benedykt XVI podczas swoich pielgrzymek do Polski spotykali się na modlitwach ekumenicznych z duchownymi i wiernymi Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej.

Ważnym wydarzeniem skoordynowanym przez Towarzystwo Biblijne w Polsce było wydanie w 2001 r. ekumenicznego tłumaczenia Nowego Testamentu i Księgi Psalmów. W prace tłumaczeniowe zaangażowanych było jedenaście Kościołów. Obecnie trwają prace nad ekumenicznym tłumaczeniem Starego Testamentu.

Do PRE należą obecnie siedem Kościołów: Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Polskokatolicki, Starokatolicki Kościół Mariawitów, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Metodystyczny, Polski Kościół Chrześcijan Baptystów. Status członka stowarzyszonego ma Towarzystwo Biblijne w Polsce oraz Społeczne Stowarzyszenie Polskich Katolików.

5. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje „Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan na rzecz wylania Ducha Świętego”.

- 1840 Ks. Ignatius Spencer, nawrócony katolik, występuje z propozycją „Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności”.
- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth podkreśla wagę modlitwy o jedność w „Preambule” do swych „Rezolucji”.
- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody „Oktawy Jedności Kościoła” zostały zainicjowane w styczniu przez księdza Paula Wattsona.
- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczyna wydawanie „Materiałów Pomocniczych na Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan”.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność *jakiej chce Chrystus i przez środki, które On chce*.
- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 „Dekret o ekumenizmie” II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)

- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.
- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

6. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowywane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968 *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
- 1969 *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
- 1970 *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.

- 1971 *(...) i komunია Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
- 1972 *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1973 *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.
- 1974 *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
W kwietniu 1974 do Kościołów został zaadresowany list w sprawie utworzenia grup okalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się zaangażowała przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 1975 r.
- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie* (Ef 1,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu* (1 J 3,2).
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5,1-5).
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.

- 1978 *Nie jesteście już obcymi* (Ef 2,13-22).
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej* (1 P 4,7-11).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje* (Mt 6,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch* (1 Kor 12,3b-13).
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie* (Ps 84).
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bosey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana* (1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.
- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria)
- 1986 *Będziecie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie przygotowawcze w Jugosławii.

- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17).
Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze w Taizé, Francja.
- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk* (1 J 4,18).
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie* (Rz 12,5-6a).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.
- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...) aby świat uwierzył* (J 17).
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody* (Ps 117; Rz 15,5-13).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.
- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc* (Mt 28,16-20).
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan* (Ga 5,22-23).
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha* (Dz 4, 23-35).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.

- 1995 *Koinonia: komunია w Bogu i między sobą* (J 15,1-17).
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.
- 1996 *Śłuchajcie, stoję u drzwi i kolaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.
- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.
- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.
- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który napelnił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów

- Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.
- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7). Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27). Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Sycylia.
- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23). Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20). Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.
- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mowę* (Mk 7,37). Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17). Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37, 19) Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.

- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48) Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2, 42). Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.
- 2012 *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1 Kor 15,51-58). Projekt tekstu opracowany w Polsce – spotkanie przygotowawcze w Warszawie.

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Słowo polskiego Komitetu Redakcyjnego	3
2. Tekst biblijny	9
2. Wprowadzenie w tematykę roku 2012	9

Część II: Nabożeństwo ekumeniczne

1. Struktura nabożeństwa	17
2. Przebieg nabożeństwa	18

Część III: Poszczególne dni Tygodnia

DZIEŃ PIERWSZY	29
DZIEŃ DRUGI	33
DZIEŃ TRZECI	39
DZIEŃ CZWARTY	44
DZIEŃ PIĄTY	49

DZIEŃ SZÓSTY	53
DZIEŃ SIÓDMY	57
DZIEŃ ÓSMY	63

Część IV: Materiały pomocnicze

1. Modlitwa powszechna wiernych	69
2. Modlitwy dodatkowe	78
3. Utwory muzyczne i inne teksty	84
4. Polska – kontekst ekumeniczny	91
5. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw	97
6. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	99